

Новини ▶ 7

Правителството
ще иска 300 млн.
EUR от ЕС за
нови влакове

Тема на деня ▶ 4-5

ЕБВР: Икономиката
на България ще се забави
заради дълговата криза

Пари

pari.bg

Сряда

19 октомври 2011, брой 197 (5257)

USD/BGN: 1.43012

▲ +0.73%

Българска народна банка

EUR/USD: 1.36760

▼ -0.73%

Българска народна банка

Sofix: 339.49

▼ -0.77%

Българска фондова борса

BG40: 114.12

▲ +0.24%

Българска фондова борса

цена 1.50 лева

9 770861 560012 >

275

Комисията по досиетата установи, че 275 кандидат-кметове са били сътрудници на бившата Държавна сигурност. Половината от тях са издигнати от ГЕРБ, БСП и ДПС

▶ 8-9

Компании ▶ 12-13

500 фирми
показват
новости на
“Стройко
2000”

Компании и пазари ▶ 11

Правителството
очаква
да продаде БФБ
до средата
на 2012 г.

Компании ▶ 14

КЗК разреши
на Unilever
да придобие
“Дарко”

2 РЕДАКЦИОННА

Печеливш Дидие Трюшо

Френската компания за пазарни проучвания Ipsos, водена от Дидие Трюшо, ще се превърне в третата най-голяма глобална компания за пазарни проучвания, след като успешно приключи сделката по придобиването на Synovate. Тя бе обявена през юли, но трябваше да мине оценката на резултатите. Цената, която са платили акционерите на Ipsos, е 596 млн. EUR. Synovate има погрязделение и в България.

Губещ Лойд Бланкфейн

Goldman Sachs Group Inc., водена от Лойд Бланкфейн, обяви зазуба от 393 млн. USD, или 84 цента за акция, през третото тримесечие, на фона на печалби от 1.9 млрд. USD в сравнение с миналата година. Това се случва едва за втори път през последните 12 години. Причината е спадът в цената на редица активи през третото тримесечие, което засегна инвестициите на банката.

Мнения

► По темата "275 кандидат-кметове са бивши сътрудници на ДС"

► Ето за това е необходима лустрацията - да се прережат конциите на ДС!

-Cheta

► По темата "bob излезе на светло"

► За това, че рекламната на новата марка на "М-Тел" беше любопитна и атрактивна, спор няма. Иначе самите условия на услугата са като подобрен вариант на предлаганите карти.

-Лиляна

Почти без коментар

За общото между футбола и пазара на труда

► Христо Стоичков и Бойко Борисов в последните седмици демонстрират близост и взаимна подкрепа. Камата наскоро подкрепи "с целия си авторитет" Росен Плевнелиев за скандала "подкупгейт". Преди броени дни той стана и почетен консул на България в Каталуня

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

pari.bg Топ 3

1 bob излезе на светло. Заг рекламната кампания от смешни сини човечета се оказва новият виртуален оператор на "М-Тел".

2 "Плама" тръзва отново през декември. Собственикът на плевенския завод твърди, че е инвестирал 20 млн. лв. във възстановяване на производството.

3 Продажбата на "Булгартабак" приключи без сделка на борсата. Агенцията за приватизация прехвърли акциите директно в Централния депозитар.

Група на ЕНП в Европейския парламент Преса и комуникации Българска пресслужба

"Мобилност на работниците в рамките на общия европейски пазар в условия на криза - със или без румънски и български работници?"
На 20 октомври т.г. в сградата на Европейския парламент в Брюксел ще се проведе публично изслушване на тема „Мобилност на работниците в рамките на общия европейски пазар в условия на криза - със или без румънски и български работници“. Организатори на конференцията са българският евродепутат Илиана Иванова от Групата на ЕНП (ГЕРБ) и румънските ѝ колеги Мариан-Жан Маринеску и Елена Бъсеску.
Форумът ще бъде открит от председателя на Групата на ЕНП в ЕП Жозеф Дол, от Христо Стоичков в качеството му на почетен консул на България в Каталуня и от румънския оперен певец Costel Busuioc.

Почетният консул на България в Каталуня Христо Стоичков ще открие конференцията на тема "Мобилност на работната сила в общия пазар в условията на криза", която ще се проведе в четвъртък в Европарламента в Брюксел. Тя се прави по инициатива на евродепутата от ГЕРБ Илиана Иванова. С него ще бъде и социалният министър Тотю Младенов, съобщил пресотделът на партия ГЕРБ.

"Стоичков отдавна се включи в битката срещу ограниченията за български и румънски работници в ЕС. За конференцията се прави специален клип с главите му. Ще бъде осигурен и преводач, който "да се справи" с думите на Стоичков", пише по повод новината в. "24 часа".

Трудно е да се коментира подобно съобщение. Христо Стоичков влезе активно в българския политически живот в последните няколко седмици в подкрепа на управляващата партия, а изявиите му са рамо до рамо с премиера Бойко Борисов. "Люн" или "уйн" е тази ситуация - не се нагърбваме да прогнозираме. Ако някой пък би изпитал облекчение от това - румънците са заложили на оперен певец. И на горещата дъщеря на румънския президент Траян Бъсеску - Елена, бивша манекенка. Не става ясно само защо темата на конференцията съдържа фразата "с със или без румънски и български работници". Ясно е, че е без.

Ани Когжауванова

НАЦИОНАЛЕН БИЗНЕСВСЕКИДНЕВНИК
WWW.PARI.BG

УЛ. КНЯЗ БОРИС I №161
София 1202

e-mail: business@pari.bg
информация: 4395800

Издава
Икономедиа АД

ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР И ГЛАВЕН РЕДАКТОР
Лиляна АПОСТОЛОВА
4395802
lilia.apostolova@pari.bg
МЕНИДЖЪР РЕКЛАМА
Станислава АТАНАСОВА
4395851
stanislava.atanasova@pari.bg

РЕДАКЦИОНЕН ЕКИП
Зам. главен редактор
Иван БЕДРОВ - 4395838
ivan.bedrov@pari.bg

ВИЗУАЛЕН РЕДАКТОР И РЕДАКТОР ПРИЛОЖЕНИЯ
Албена ПИНО - 4395845
albena.pino@pari.bg

ДЪРЖАВНО УПРАВЛЕНИЕ
Филипа РАДИОНОВА - 4395866
philippa.radinova@pari.bg

Красимира ЯНЕВА - 4395876
krasimira.yaneva@pari.bg
Ани КОДЖАИВАНОВА - 4395846
ani.kodzhaivanova@pari.bg
Елена ПЕТКОВА - 4395857
elena.petkova@pari.bg
Радослава ДИМИТРОВА - 4395823
radoslava.dimitrova@pari.bg
Елена ПУЛЧЕВА - 4395877
elena.pulcheva@pari.bg
Филип БУРОВ - 4395857
flip.burov@pari.bg

КОМПАНИИ И ПАЗАРИ
Мирослав ИВАНОВ - 4395894
miroslav.ivanov@pari.bg
Мария ВЕРОМИРОВА - 4395865
maria.veromirova@pari.bg

Иглика ФИЛИПОВА - 4395867
iglika.philipova@pari.bg
Ивана ПЕТРОВА - 4395818
ivana.petrova@pari.bg
Пламен ДИМИТРОВ - 4395896
plamen.dimitrov@pari.bg
Кина ДРАГНЕВА - 4395875
kina.dragneva@pari.bg
Теодора МУСЕВА - 4395871
teodora.musseva@pari.bg
Златина ДИМИТРОВА - 4395845
zlatina.dimitrova@pari.bg
Владислав РАШКОВ - 4395845
vladislav.rashkov@pari.bg

Илия ТЕМЕЛКОВ - 4395877
ilia.temelkov@pari.bg
Ангел СИМИТЧИЕВ - 4395865
angel.simitchiev@pari.bg

УЕБ РЕДАКТОРИ
Билиана ВАЧЕВА - 4395866
biliana.vacheva@pari.bg
Дарина ЧЕРКЕЗОВА - 4395877
darina.cherkezova@pari.bg

ФОТООТДЕЛ
Марина АНГЕЛОВА - 4395879
marina.angelova@pari.bg

Емилия КОСТАДИНОВА
Боби ТОШЕВ - 4395879

ДИЗАЙН И ПРЕДПЕЧАТ
Мая ПИСАРСКА - 4395882
maia.pisarska@pari.bg

Вихър ЛАСКОВ
Красимира МИТЕВА
Ева КОЙЧЕВА
Светла ИВАНОВА
Стела МИХОВА

РЕКЛАМА
4395872, 4395822, 4395827,
4395847, 4395856
ФАКС: 4395826

АБОНАМЕНТ И РАЗПРОСТРАНЕНИЕ
4395835, 4395831, 4395853
СЧЕТОВОДСТВО - 4395815

ПЕЧАТ:
ПЕЧАТНИЦА СОФИЯ ЕООД
ISSN 0861-5608

Цитат

„Синята идея е открадната от същите хора, които откраднаха Общинска банка и "Софийски имоти"“

► **Иван Костов**, лидер на ДСБ, в коментар за ситуацията вдясно преди изборите

Число на деня

5000

► лв. гаранция определи Пловдивският окръжен съд за кандидата за общински съветник от ГЕРБ в Раковски Петко Чучулски, който бе арестуван за разпространение на амфетамини

Спецсътът вече си има сграда

► Специализираният съд ще се помещава в ремонтираната бивша сграда на ДАНС на ул. "Черковна". Тя има отделни входи за магистрати, за задържаните лица и за граждани, така че да не се срещат СНИМКИ БОБИ ТОШЕВ

Тя е единствената в България с европейски стандарти за сигурност

Ремонтираната сграда на Специализирания съд на ул. "Черковна", в която преди време се помещаваше ДАНС, беше официално открита вчера. Тя е единствената в България с европейски стандарти за сигурност. Петте й зали са с особени мерки за сигурност - бронирани врати и специални бронирани отделения за особено опасни подсъдими вместо такива с

решетки.

Сградата все още не е обзаведена, но до края на годината това ще е факт, увери и.д. министър на правосъдието Христо Ангелов. "Залите са достатъчно за разглеждане на подобен тип дела; ако има необходимост, може да бъде построена още една постройка", каза той. За всички магистрати, които са по щат, са осигурени кабинети - те ще бъдат по двама в кабинет. Тридесет души от Главна дирекция "Охрана" ще охраняват спецсъда, седем от тях са конвой.

► **Христо Ангелов**, и.д. министър на правосъдието

„Специалните бронирани прегради са създадени, за да не унижават достойнството на подсъдимите. Когато има решетки, те изглеждат като в клетки“

► Новата сграда има пет зали, като най-голямата, в която ще бъдат гледани дела с опасни престъпници, има бронирани врати и специални отделения за подсъдимите, също с бронирани стъкла

► "Килиите" в сградата са модерни и са десет на брой, като има и помещения за защитени лица и за свидетели. В една килия могат да пребивават минимум четири души

След пет години

► След 5 години в плен израелският войник Гилад Шалит, който бе отвлечен от ХАМАС през 2006 г., беше освободен. Той бе посрещнат от премиера Беньямин Нетанягу, след като Израел и радикалната палестинска групировка постигнаха споразумение. Властите в Тел Авив се съгласиха в замяна да пуснат на свобода над 1000 палестински затворници. Според израелските военни състоянието на войника е "задоволително"

Пазари ► 15
Продажбите на нови коли в ЕС се свиват с 1.1% към края на септември

Тенденции ► 19
"Инвестор.БГ", E-CARD и "Телерик" отново са най-бързо развиващите се ИТ компании у нас

ЕБВР: ИКОНОМИКАТА НА БЪ СЕ ЗАБАВИ ЗАРАДИ ДЪЛГОВ

Банката занижи прогнозите си за растеж у нас през 2012 г. до 2.3%

Икономическият растеж в Източна Европа се забавя значително, тъй като ефектите от продължаващата дългова криза в еврозоната се разпростират в региона. Това са изводите в последния доклад на Европейската банка за възстановяване и развитие (ЕБВР). Според прогнозите на банката България ще е една от най-силно засегнатите страни заради търговската и инвестиционната си зависимост от еврозоната.

Ами сега

Според доклада на ЕБВР България заедно с Унгария, Словакия и Хърватия е сред страните, които са изложени на най-голям риск при евентуална рецесия в еврозоната. ЕБВР намали прогнозата си за растежа у нас през 2012 г. до 2.3% от предходните 3.7%. Анализаторите на банката отбелязват, че на еврозоната се дължат 58% от преките чужди инвестиции в страната ни, 18% от износа и 36% от

външния дълг.

“Очаква се възстановяването в България да продължи скромно през 2012 г. за разлика от предишните прогнози за силен растеж. Това се дължи на прогнозирания спад в търсенето на експортни стоки и влиянието на продължаващата гръцка криза” пише в доклада на банката за развитие. “Основният риск, пред който е изправена страната, е, че нейните тесни връзки с еврозоната може

да доведат до отрицателни ефекти за търговията, инвестициите и финансовия сектор” отчита докладът.

Влошаване на прогнозите

ЕБВР понижи прогнозите си за икономическия растеж през 2012 г. на 26 страни от Източна Европа и Централна Азия до 3.2% в сравнение с 4.4%, прогнозиран през юли. Банката намали и прогнозата си за тазгодишния глобален растеж до 4.5% в сравнение с предишната прогноза от 4.8%.

Докато преди три месеца ЕБВР предполагаше, че рисковете, идващи от еврозоната, ще бъдат ограничени, а “условията на външната среда ще са сравнително благоприятни”, сега банката заявява, че ескалиращата криза е “заразила” Източна Европа чрез тесните търговски и банкови връзки.

ЕБВР очаква всички наблюдавани от нея страни да избегнат намаляване на БВП. Страните от Централна и Югоизточна Европа обаче са посочени ка-

” Тази криза очевидно се задълбочава

Ерик Берголд,
главен икономист на ЕБВР

Няма га ни се размине

“Тази криза очевидно се задълбочава”, коментира главният икономист на ЕБВР Ерик Берголд пред Bloomberg. “Предполагаме, че ще се стигне до резолюция за справяне с кризата. Но дори ако бъдат определени правилните мерки, ще отминем известно време, за да бъдат приложени. Без значение по какъв начин ще бъде разрешена тази ситуация, не може да се избегне негативното влияние върху кредита в региона” заявява той.

Представителите на еврозоната очертаха инициативите, които обмислят, на срещата на финансовите министри и централни банкери от Г-20, проведена миналия уикенд. Финансистите от Г-20 призоваха лидерите на региона да предприемат решителни действия за справяне с кризата и да обявяват окончателния си план на срещата на високо равнище в Брюксел на 23 октомври.

Инвеститорското доверие в Германия стигна 2-годишно дъно

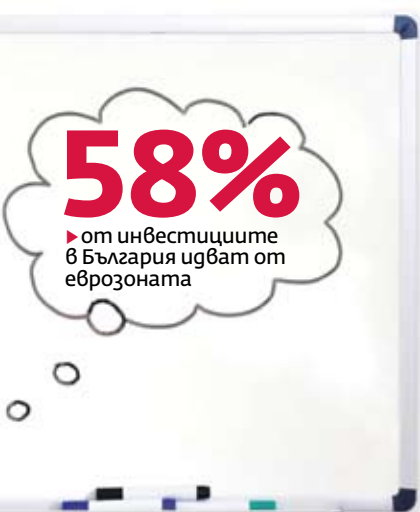
► Инвеститорското доверие в Германия е спаднало до най-ниското си ниво за последните две години и половина през септември, като основната причина за това са били дълговата криза в Европа и световното забавяне

на икономическия ръст, съобщи Bloomberg. Индексът за инвеститорски очаквания, изготвян от центъра за европейско икономическо проучване ZEW, е спаднал до минус 43.3 пункта от минус 37.6 през август. Това е най-ниското ниво на показателя от декември 2008 г. насам. ► Германският индекс DAX се е понижил с 25% от края на юли

насам заради това, че влошената световна прогноза и дълговата криза в Европа влияят негативно върху доверието в банковия сектор. От Европейската комисия през миналата седмица понижиха очакванията си за ръст на еврозоната за второто полугодие и предупрежда, че той може да бъде около нулевото ниво в края на годината.

БЪЛГАРИЯ ЩЕ АТА КРИЗА

от предходните 3.7%

Евроото е обречено да поевтинява

Очаква се до края на тази година то да падне до 1.35 USD

Проблемите в еврозоната не само че не се решават, дори напротив, ситуацията на Стария континент става все по-сложна. Заради липсата на политическа воля за справяне с дълговите проблеми все повече инвеститори загърбват евроото

и се насочват към инвестиции в други валути. Според UBS все повече инвеститори разпродават единната валута и европейски акции и се насочват към покупки на други валути. Все повече анализатори са на мнение, че единната валута ще продължи да поевтинява. До края на годината то ще стигне до 1.35 USD и до 104 JPY.

Големите пари, истин-

ските мениджъри, които управляват пари, променят стратегиите си, коментират чужди анализатори пред Bloomberg. Капиталите се изтеглят от Европа. През тази година капиталовложенията, които са излезли от ЕС, са два пъти повече в сравнение с 2010 г. Причините са гръцката сага и дълговите проблеми, които продължават да задушават целия ЕС.

КЛЮЧОВИ МОМЕНТИ

- България е в челната петица на страните, които се очаква да бъдат най-засегнати, ако еврозоната навлезе в рецесията.
- Страната ни е най-зависима от преките чуждестранни инвестиции.
- Икономиките в Централна и Източна Европа ще бъдат засегнати заради връзките си с проблемите, които удариха Гърция.
- Протакането на решението на дълговите проблеми в еврозоната показва, че има много емоции и много политически боричкания. Това води до протакане на нещата и загълбочаване на проблемите, коментират чужди анализатори пред Bloomberg.

Риск за банките

Източноевропейските банки може да бъдат изправени пред нова кредитна криза, ако западните банки майки, понасящи загуби от гръцките облигации, намалят финансирането за източните си подразделения, предупреждават от ЕБВР. Западните кредитори като Unicredit, Erste Group Bank и Societe Generale притежават около три четвърти от банковия сектор в региона.

За да се избегне повторение на последиците от срива на Lehman Brothers през 2008 г., ЕБВР призовава европейските лидери - както на Запад, така и на Изток, да намерят начини за смекчаване на рисковете. ЕБВР допринесе да се избегне задълбочаване на кризата в региона през 2008-2009 г. чрез т. нар. Виенска инициатива.

“Съществува риск способността на банковите групи да подкрепят дъщерните си дружества в региона да бъде ограничавана от националните правителства”, преду-

преждава ЕБВР в доклада си. “Това може да доведе до значително обръщане на потоците на банков дълг и голямо свиване на кредитирането в региона с потенциално жестоки последици. Координацията на мерките, която да включва и развиващите се европейски страни, е необходима може би дори повече, отколкото през 2008-2009 г.”, заявяват още от банката.

Има риск от влошаване на сегашната ситуация в еврозоната и затова европейските лидери трябва

да вземат спешни мерки, за да предотвратят задълбочаването на дълговата криза, е заключението на банката.

Филип Буров

” Ако поради някакъв шок еврозоната се върне към рецесия, и Източна Европа ще изпадне в рецесия

Жеромин Зехелмаейр, заместник главен икономист в ЕБВР

След премиера

И министър Трайков предложи отлагане на акциза за метана и газа

Дори да се отложи въвеждането на налога, цената на парното може да се увеличи от 1 януари заради цените на горивата, коментираха от ДКЕВР

” Споделям мотивите, че сега не е моментът да се въведат допълнителни данъци, тъй като това ще се отрази върху крайната цена

Ангел Семерджиев,
председател на Държавната
комисия за енергийно и водно
регулиране

Да не се въвежда и да се отлага възможно най-дълго акцизът за природния газ предложи вчера икономическият министър Трайчо Трайков пред журналисти. Трайков заяви, че природният газ в България е важен за топлофикациите и директно е свързан с развитието на топлофикационния сектор. Важен е за битовата газификация и за предприятията, които го използват за суровина и за транспортния сектор, каза Трайков. “Бюджетът се пълни от икономическата активност, а икономическа активност не се стимулира с облагане до смърт”, коментира министърът.

Така той стана вторият член от кабинета на ГЕРБ след премиера Бойко Борисов, който отхвърли възможността за въвеждане на новия налог.

По-късно вчера от пресцентъра на икономическото ведомство уточниха, че Трайчо Трайков споделя мнението на финансовия министър Симеон Дянков, че сега не трябва да се вдига акцизът.

Една напред, две назад

Самият Дянков допусна отлагане във времето на въвеждането на акциза само няколко дни след като финансовото министерство публикува намеренията си за промени в Закона за акцизите и данъчните складове от началото на 2012 г. Те предвиждат да бъде въведен акциз за метана и природния газ за отопление. Тогава от Държавната комисия за енергийно и водно регулиране (ДКЕВР) коментираха, че облагането на природния газ ще доведе до увеличение на цените на

” Бюджетът се пълни от икономическата активност, а икономическа активност не се стимулира с облагане до смърт

Трайчо Трайков,
министър на
икономиката,
енергетиката и туризма

топлинната енергия от началото на следващата година, но не се наеха да дадат конкретен процент.

Думата на най-важния

Новината, че въвеждането на акцизите на метана и природния газ за отопление най-вероятно ще се отложи, идва и след като в понеделник премиерът Бойко Борисов коментира, че облагането на тези горива ще оскъпи много други услуги. “Не можем да си позволим това във време на криза”, категоричен беше министър-председателят. От думите на икономическия министър Трайков стана ясно, че в понеделник двамата са имали разговор за ползите и вредите и нуждата от въвеждане на подобен налог в настоящия момент. Вчера Трайков поясни, че независимо за кога бъде отложено въвеждането на акцизите, те ще са един и същ размер като планираните в закона и поради тази причина обществото не трябва да се притеснява от шоково поскъпване на горивата.

Хубаво, но не за дълго

След като научи за решението на финансовия министър, председателят на енергийния регулатор Ангел Семерджиев подкрепи идеята за отложеното въвеждане на данъчната ставка върху природния газ. “Споделям мотивите, че сега не е моментът да се въведат допълнителни данъци, тъй като това ще се отрази върху крайната цена”, заяви шефът на ДКЕВР. Той обаче побърза да уточни, че това не гарантира напълно, че от началото на следващата година няма да има поскъпване на топлинната енергия у нас, защото нейната цена зависи основно от цените на горивата. “По отношение на външни фактори, които са свързани с цените на горивата и на газа, риск винаги съществува. Аз обаче съм оптимист, че няма да се наложи зимата да коригираме цената”, каза Семерджиев.

Елена Пулчева

Уточнение

CEZ: Не продаваме ТЕЦ “Варна”

► Чешката CEZ не води преговори за продажбата на ТЕЦ “Варна”, коментира вчера регионалният мениджър на компанията за България Петър Докладал.

“Не водим никакви преговори дори за търсене на стратегически партньори. Ние искаме да останем и да развиваме централата. Ако някой се интересува, трябва да питате него”, заяви Докладал. Коментарът му е във връзка с новината от миналата седмица, че руската газова компания иска да придобие няколко електроцентрали в Европа, една от които е

ТЕЦ “Варна” у нас.

► Една от бъдещите промени в работата на теца, която вчера обяви изпълнителният директор Камен Бошнаков, е смяната на антрацитните възлища, с които до момента работеше централата. На тяхно място ще дойдат енергийни възлища, които ще отделят 6% по-малко вредни емисии в атмосферата. Освен това

чешкото дружество е избрало изпълнител на сероочистващите инсталации в централата.

► Вчера стана ясно, че ТЕЦ “Варна” е захранвала с електричество цяла Североизточна България след поражението върху електропреносната мрежа поради тежките метеорологични условия през последните 2 дни.

Шофьорските изпити ще бъдат само с електронни листовки

Новите теоретични изпити са с по-малко въпроси с различна тежест, а от Нова година ще преминат изцяло от хартия на таблети

Новата система за провеждане на теоретични изпити за шофьори, която беше обявена от транспортното министерство преди няколко месеца, започна да функционира във вторник. Петима от първите осем кандидати, изпитвани по новата система, преминаха успешно изпита, на който присъства и ресорният министър Ивайло Московски.

Новите листовки се проверяват автоматично от специални сканиращи устройства и резултатите са готови за минути. В регионалните дирекции на автомобилната администрация и транспортното министерство има 60 такива устройства, разположени в специални кюфари.

Ограничаване на корупцията

„С въвеждането на тази система премахваме субективния фактор при про-

верката и ограничаваме корупционните практики”, отбелязва министър Московски. По думите му кандидатите няма как да наизусят отговорите на теста, тъй като на много от въпросите има повече от един верен отговор. „Смятам, че така до голяма степен ще покривем всички изисквания, за да гарантираме прозрачност и коректност при провеждането на изпитите”, добави той.

От началото на следващата година листовките на хартиен носител ще отпаднат и ще бъдат заменени с таблети. На изпитите все пак ще има резервен пакет на хартиен носител в случай, че системата блокира. От министерството обясниха, че цената на таблетите е включена в голямата обществена поръчка за системата и няма да са нужни допълнителни средства за осигуряването им. Новият теоретичен шофьорски изпит е част от програмата за електронно правителство.

По-малко въпроси за същото време

Продължителността на шофьорския изпит остава 40 минути, но броят на въпросите в листовки-

” С новата система ограничаваме корупционните практики

►Ивайло Московски, министър на транспорта

СНИМКИ МАРИНА АНГЕЛОВА

те е намален от 60 на 45. Въпросите може да имат повече от един верен отговор, като в тези случаи това е посочено в самия въпрос. В зависимост от сложността на въпросите

ще се дават различен брой точки. Максималният брой точки, които кандидат-шофьорът може да събере, е 97, а за да премине успешно, трябва да е събрал минимум 87.

Отделните тестове ще имат индивидуален баркод, който ще отговаря на името на кандидата.

Проверката е изцяло електронна и верните отговори няма да се распечатват

предварително. Явилите се на изпита получават ваучер с номер, с който ще могат да проверят резултатите си и допуснатите грешки на сайта avtoizpit.com.

Филип Буров

Правителството ще иска 300 млн. EUR от Европейския съюз за нови влакове

Освен със средства по ОП „Транспорт” нов подвижен състав може да бъде закупен и с остатъци от други оперативни програми

България ще иска да получи 300 млн. EUR от еврофондовете за нови влакове за Български държавни железници (БДЖ) през следващия програмен период 2014-2020 г. Това съобщи министърът на транспорта, информационните технологии и съобщенията Ивайло Московски. Той уточни, че до 1 януари 2014 г. ведомството ще е готово с апликационна форма за 300 млн. EUR за локомотиви и вагони, които трябва да дойдат по линия на Оперативна програма „Транспорт”.

Пренасочване на средства

Има възможност европейски средства за нов подвижен състав да се намерят още през този програмен период, уточни Московски. Това ще стане, ако се окаже, че има достатъчно неусвоени средства по други оперативни програми, които може да се пренасочат за тази цел.

Досега ръководството на БДЖ винаги е изтъквало, че за нов подвижен състав може да се мисли чак след финансово оздравяване на дружеството и изграждане на модерна инфраструктура

Дали и колко средства по оперативните програми няма да може да бъдат усвоени и ще се пренасочат за други цели, ще бъде обявено през пролетта на следващата година от Министерството по управление на европейските средства.

По думите на транспортния министър, ако се окаже, че има достатъчно свободни средства, нови влакове ще може да бъдат поръчани преди края на програмния период, тъй като разплащанията може да се извършват

►До 1 януари 2014 г. транспортното министерство ще е готово с апликационната форма за 300 млн. EUR за локомотиви и вагони, които трябва да дойдат по линия на Оперативна програма „Транспорт”

до 2015 г. Московски изрази увереност, че подобна процедура не би отнела повече от 18 месеца, за колкото са били осъществени търговете за мотриси за софийското метро.

Затворен кръг

Досега ръководството на БДЖ винаги е изтъквало, че за нов подвижен състав

може да се мисли чак след финансово оздравяване на дружеството и изграждане на модерна инфраструктура, тъй като съществуващата е остаряла и не позволява скорости над 40-50 км/ч. С европейски средства започна рехабилитация на някои жп отсечки като Димитровград - Свиленград и Септември

- Пловдив, която ще позволи влаковете да се движат със 160 км/ч.

Национална компания „Железопътна инфраструктура” обаче не разполага с необходимите средства за нова техника, с която да експлоатира обновените трасета. Те трябваше да дойдат по линия на заем от Световната банка за БДЖ

и НКЖИ, но финансовият министър Симеон Дянков засега задържа изтеглянето му. Аргументите му са, че заради влошените финансови перспективи железниците трябва да намерят допълнителни вътрешни ресурси и да модернизират плана за реструктуриране на компанията.

Филип Буров

Осем кандидат-кметове на обл

Осемте кандидати за кметове на областни градове, съпричастни към ДС

СОФИЯ
Владимир Каролев

Сътрудничил е на Трето управление на ДС (Военно контраразузнаване) под псевдонима Камен. Снет е от отчет през 1982 г. Общински съветник от НДСВ и кандидат за кмет от същата партия.

СОФИЯ
Кольо Парамов

Работел е за Гранични войски под псевдонима Яков. Снет е от отчет през 1986 г. Бил е главен ревизор на БНБ, депутат от 36-ото Народно събрание. Временно беше съветник на премиера Бойко Борисов, но се отказа след натиск заради агентурното му минало. Кандидат е на Обединена социалдемокрация.

ПЛОВДИВ
Георги Найденов
Найденов е бил сътрудник на Шесто управление и съдържател на явочна квартира. Агентурното му име е Лотос. Снет е от отчет през 1986 г. Бил е кореспондент на БТА в Пловдив. Издигнат е от „Другата България“.

ПАЗАРДЖИК
Асен Малинов

Работел е за МВР – Пазарджик по линия на Второ главно и е бил съдържател на явочна квартира. Псевдонимът му е Киното. Снет е от отчет през 1990 г. Управител е на клиниката „Ескулап“ в града и е номиниран от „Другата България“.

Над 270 кандидати за кметове на населени места са сътрудничили на Държавна сигурност, установи Комисията по досиетата

Осем от кандидатите за кметове на областни градове са сътрудничили на Държавна сигурност, показва проверката на Комисията по досиетата. От всички над 270 установени сътрудници на ДС най-много са издигнати или подкрепени от ДПС, БСП и ГЕРБ. Много от тях не са изненада и са излизали при предишни проверки, включително тази за местните избори през 2007 г.

Стари познайници

Комисията е проверила над 8000 души, а други 1700 не подлежат на проверка. Установените с принадлежност са 275. Повечето са кандидати за кметове на села, не са малко и тези за градовете, но учудващо номинираните агенти за кметове на големи градове, които са областни центрове, са едва осем. Сред тях е кандидатът на НДСВ за София и общински съветник Владимир Каролев и бившият главен ревизор на БНБ, после депутат и съветник на настоящия

премиер Кольо Парамов, който също е кандидат за София. И двамата вече са оповестявани при предишни проверки. Във втория по големина град Пловдив също има такъв кандидат - Георги Найденов, журналист и кандидат на партия „Другата България“. В Разград отново се кандидатира Денчо Бояджиев, досегашен управител на града от БСП и бивш депутат от Седмото Велико Народно събрание. И също вече веднъж оповестяван като агент. Сътрудници на ДС са още четирима кандидати в Бургас, Русе, Пазарджик и Хасково. Други по-разпознаваеми са кметът на Несебър, който отново е кандидат, Петко Арнаудов за Царево, както и братът на бившия финансов министър Пламен Орешарски - Милети Орешарски. Той беше директор на софийския затвор, а сега е подкрепен от инициативен комитет за кмет на Бобов дол.

Малко изненади

Най-голям брой бивши агенти са издигнати или подкрепени от ДПС (48), следвани от БСП (41), ГЕРБ (35) и РЗС (19). „Атака“ стои само зад 9 такива хора, Синята коалиция зад двама, но поотделно СДС и ДСБ са подкрепили на местно ниво още няколко бивши сътрудници на ДС. Тези числа обаче изключват факта, че в някои населени места има кандидати, издигнати от местни сдружения, в които не са описани членуващите партии.

Фактът, че ГЕРБ са на трето място по подобни кандидатури, не е изненада, тъй като линията на поведение на управляващата партия по отношение на съпричастните към репресивните служби на комунистическия режим също криволичи. Част от ходовете например бяха изваждането на сътрудниците на ДС от ръководствата на парламентарните комисии, както и опитите на външния министър да прокара лустрационен закон за българската дипломация. От друга страна, именно покрай първия подобен ход премиерът Бойко Борисов се сдоби за известно време с министър агент в лицето на Божидар Димитров. Самият Борисов също често прави изказвания в стила, че част от сътрудниците са работели за

интересите на държавата.

Спазено обещание

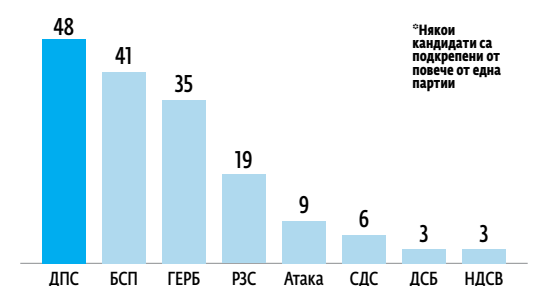
С осветяването на сътрудниците на ДС сред кандидатите за кметове Комисията по досиетата спазва обещанието си да е готова с проверката поне седмица преди изборите. Наскоро нейният председател Евтим Костадинов обаче обясни, че това не може да се случи и с кандидатите за общински съветници, тъй като те са прекалено много - 46 хил. в цялата страна. Тогава той съобщи, че предварителна проверка на кандидатите си са направили само две партии - ГЕРБ и ДСБ.

Филупа Рагунова

8144

►кандидати за кметове е проверила Комисията по досиетата

Брой сътрудници на ДС сред кандидат-кметовете по партии

астни центрове са били агенти

РУСЕ Пламен Стоилов

Бил е щатен сътрудник на Трето главно (ВКР). През 1990 г. е преназначен за старши разузнавач. От началото на мандата е областен управител на Русе, а сега е кандидат за кмет от ГЕРБ.

РАЗГРАД Денчо Бояджиев

Агент Орбита е бил съдържател на явочна квартира в Разград. Снет е от отчет през 1990 г. Бил е депутат от БСП в седмото ВНС и общински съветник четири мандата. През 2007 г. става кмет на Разград. Сега е издигнат от инициативен комитет

БУРГАС Мария Инджова

Агент Красимира е работела към МВР – Бургас по линия на Второ главно управление (Гражданско контраразузнаване). Снета е от отчет през 1990 г. Собственик е на модна къща, два хотела и е зам.-председател на Алианс за туризма. Кандидат е на РЗС

ХАСКОВО Емил Георгиев

Работел е като агент Станислав към МВР – Видин. Свален е от отчет през 1985 г. Четири мандата е общински съветник в Хасково, а сега е кандидат на "Екогласност".

Кадесарско творчество

Цезар е от Силистра, Зоро от с. Мъглене

► Въпреки че повечето агентурни имена са скучни и стандартни като Иван, Гошо и Димитър, в справката на Комисията по досиетата за кандидат-кметовете не липсват и забавни примери. Като агент Чапаев от село Паничерево, Старозагорско, който сега е и номиниран за кмет на същото село. Агент Цезар от село Посев, Силистренско, е работел за Шесто управление на ДС. Мюмюн Геге също е бил зачислен към Шесто управление в Кърджали под псевдонима Зоро. Агент Феникс възкръсва като кандидат за кмет на с. Чуковец край Силистра. Други вероятно са били свързвани с тяхната работа или хоби, като например агентите Строител, Спортист и Киното.

СДС поиска оставката на ЦИК

Партията обвинява изборната администрация във фалшификации

СДС настоява членовете на Централната изборителна комисия да си подадат оставките. Според партията ЦИК е изпращала грешни документи на съда, вследствие на което пропаднаха опитите за регистрация на Синята коалиция за местните избори в Плевен. Заради тези и други подобни случаи в различни градове имаше протести дори и в София.

Колко оригинали може да има

В СДС са получили преписите, които ЦИК са пращали до Върховния административен съд по казуса с Плевен. "Те показват скандални разкрития, нечувани в новата история на България. На едно и също решение

► Лидерът на СДС Мартин Димитров обяви, че подобно нещо не е виждал

има два различни преписа, заверени с печат "Вярно с оригинала". Тоест от ЦИК са предоставяли на Върховния административен съд два различни преписа на един и същ документ, като и на двата има печат "Вярно с оригинала", обясни председателят на партията Мартин Димитров и обяви, че

подобно нещо не е виждал. Единият от документите дори е дописван на ръка.

Търси се прокуратура

Причината за всичко е, че преди време ЦИК реши да заличи коалицията на десните в града, защото името на една от партиите

в нея не е изписано изцяло, а като абривиатура. Кандидатът на коалицията беше досегашният кмет на Плевен Найдено Зеленогорски. Впоследствие ВАС постанови, че решението на ЦИК не подлежи на обжалване. Вследствие на това Зеленогорски беше принуден да се яви от името на друга

партия. Подобен случай има и в Монтана. Мартин Димитров каза, че по двата трябва да се намеси прокуратурата, за да каже дали има документна измама. Той изрази съмнение дали е редно след всичко това точно тази изборна администрация да брой резултатите на вота.

Moody's „заплаши“ френския държавен рейтинг

Ако Франция остане без рейтинг AAA, цялата тежест за спасяването на еврозоната ще падне върху Германия

Решението на Moody's да преразгледа рейтинга AAA на Франция хвърли сянка на съмнение върху надеждите на Европа да се справи с дълговата си криза четири дни преди важна среща на върха на Европейския съюз.

Американската кредитна агенция заяви късно вечерта в понеделник, че може да сложи негативна перспектива на рейтинга на Франция, най-високия възможен в момента. Това може да стане, ако цената на спасяването на различни банки и страни членки на еврозоната натези твърде много върху френския бюджет. Предупреждението, което изпрати рисковата премия на френските държавни ценни книжа до най-високото й ниво от въвеждането на еврото насам, идва по време, когато лидерите на ЕС подготвят мерки за защита на финансовата система на региона от потенциален фалит на Гърция. Проектът включва нов спасителен план за намаляване на гръдкия дълг, подсилване на капиталовите резерви на банки с изложение към затруднени членки на еврозоната и увеличаване на спасителния фонд на зоната, което да предотврати пазарна зараза на по-големите икономики.

В понеделник германски

► Дори и Moody's да реши само да определи негативна перспектива на Франция, това означава, че компанията може да понижи рейтинга на страната през следващите две години

лидери попариха надеждите за магическо справяне с проблема на срещата в Брюксел следващата неделя, казвайки, че на него не може да се очаква постигане на окончателно решение.

Тежестта на помощта

Финансовият министър на Франция Франсоа Бароан настоя, че рейтингът на страната не е застрашен. Той обаче призна, че прогнозиранят от правителството ръст от 1.75%, на който се основава и бюджет 2012, е твърде оптимистичен и ще трябва да бъде намален. Франция и Германия, двете най-силни икономики в 17-членната еврозона, формират

гръбнака на европейския спасителен фонд с неговите 440 млрд. EUR. Те ще представят стратегия за борба с кризата на срещата в неделя. Ако Франция остане без рейтинг AAA, целият скелет на спасителните мерки за проблемните периферни страни от еврозоната ще започне да се разпада, добавяйки допълнителна тежест върху Германия. Във федералната република обаче дори и сега има силна съпротива срещу спасителните пакети.

Фактори

От Moody's казаха, че напредъкът на Париж по ключови финансови и икономически реформи, както и потенциалните неблагоприятни разви-

тия на финансовите пазари и икономиката ще бъдат взети предвид при разглеждането. То е само предварителна стъпка, но негативна перспектива би означавала, че агенцията може да понижи рейтинга на страната през следващите години. Moody's сложи такава перспектива на рейтинга на Съединените щати през август. Другите две основни рейтингови агенции Standard&Poors и Fitch потвърдиха оценката AAA на Франция през август, когато френските банки попаднаха под силен пазарен натиск поради експозицията си към най-слабите членки на еврозоната.

Борсовият ефект

Световните акции слязоха

от достигнатите в понеделник върхове, а правителствените ценни книжа поскъпнаха, след като послабят от очакваното ръст на Китай (вж. карето) и предупреждение за френския държавен рейтинг подтикнаха инвеститорите да намалят риска. Разликата между френските и германските десетгодишни правителствени книжа се покачи до най-високото си ниво от 16 години насам, след като кредитната агенция Moody's заплаши да сложи негативна перспектива за рейтинга на Франция през следващите три месеца. Нарастват притесненията относно цената, която големите европейски икономики ще трябва да платят,

за да спасят още банки или закъсали членове на еврозоната.

„Сегашната ситуация създава идеални условия за това някой да реализира печалби“, казва за Reuters Кейт Боуман, анализатор в Hargreaves Lansdown. Световният индекс MIWD00000PUS спадна с 1%, но все пак е с 11% по-скъп в сравнение с началото на месеца, когато достигна 15-месечно дъно. Европейският FTEU3 падна с 1.3%, този на развиващите се акции MSCIEF - с над 2%. Индексът VIX, смятан за „измерителя на страха“ на Уолстрийт, скочи с 18.2% до 33.39 в понеделник. Доларовият индекс DXY се покачи с 0.2% спрямо кошница от основни валути. □

Други фактори Китайската икономика забави ръста си

► Икономическото развитие на Китай се е забавило през третото тримесечие на годината поради опитите на правителството да контролира инфлацията. Китайската икономика е отчела 9.1% ръст през тримесечието към септември, което е по-малко в сравнение с увеличението от 9.5%, отбелязано през предишното тримесечие.

► Народната република се радва на стабилен растеж през последните години, но бързото разширение има своята цена. Инфлацията на потребителските цени в страната е над загадената от централната банка цел, а вече има и опасения от формирането на балони от активи. Властите се опитват да контролират инфлацията и скока в цените на недвижимите имоти, като ограничават кредитните пазари. Централната банка увеличи основния лихвен процент пет пъти през изминалата година и често вдига изискванията за резерви на банките, намалявайки броя на заемите, които имат възможност да отпускат. Въпреки че мерките са спомогнали за задържането на цените, те спъват растежа.

► Инфлацията в Китай вече е над загадената от централната банка

СНИМКИ BLOOMBERG

Надолу S&P намали рейтинга на Барселона и Мадрид

► Кредитната агенция Standard&Poors намали рейтинга на град Барселона и автономния регион Мадрид с една степен от AA на AA- с негативен изглед. Това е пореден удар за Испания, чийто държавен рейтинг също беше намален до степен AA- миналата седмица поради огромните дългове на страната.

► Барселона и Мадрид остават с по-ниска оценка поради „неясните перспективи на Испания за растеж“, гължащи се на високите дългове и постоянната безработица.

► Тъй като градът и регионът са силно зависими от централното правителство за финансиране, оръзването на държавния рейтинг е повлияло и техните със себе си.

► Испанската икономика изпадна в рецесия през втората половина на 2008 г. под ударите на глобалната финансова криза и спукването на балона при недвижимостите. Страната се стабилизира през 2010 г., но растежът засега остава незначителен.

Кредит КТБ взе 20 млн. EUR заем от собственика си

Корпоративна търговска банка ще получи 20 млн. EUR подчинен срочен дълг от основния си собственик "Бромак". Това обяви банката пред информационна система на БФБ.

Кредитът ще бъде включен като капитал от втори ред за увеличаване на капиталовата база на банката при спазване на нормативните изисквания и получаване на съответното разрешение от БНБ.

Стойността на сделката е 20 млн. EUR, а срокът е 6 години. Лихвеният процент е 7% на годишна база. Погасяването на лихва-

та е еднократно, в края на срока. Погасяване на главницата също е еднократно, в края на срока. Изплащането на подчинения срочен дълг не е обезпечено под никаква форма от страна на КТБ. Банката може да изплати предсрочно главницата само след като получи предварително писмено разрешение за това от страна на БНБ.

КОМПАНИИ И ПАЗАРИ

Правителството очаква да продаде БФБ до средата на 2012 г.

Стратегически инвеститори вече проявяват интерес към мажоритарния дял на държавата

Правителството очаква да продаде мажоритарния си дял в "Българска фондова борса - София" АД на стратегически инвеститор през първата половина на 2012 г. Това е заявил изпълнителният директор на БФБ Иван Такев по време на европейската борсова среща в Лондон.

Напълно постижимо
"Мажоритарният дял в БФБ е собственост на държавата. Финансовият ни министър е твърдо убеден, че правителството не трябва да остава още дълго акционер. Това означава, че има решение делят да бъде продаден

на стратегически инвеститор в близко бъдеще", е казал Такев пред Dow Jones Newswires. По думите му ръководството на борсата е провело няколко срещи с потенциални кандидати, които определено са проявили интерес към придобиването на 50.5% от БФБ. Такев не коментира кои са евентуалните купувачи, но сред спрянганите имена е Виенската фондова борса. Според него е напълно постижимо продажбата да стане през първата половина на следващата година.

През последните месеци консолидацията в сектора се засилва, като в момен-

та сливания се подготвят между Deutsche Boerse и NYSE Euronext, както и между BATS Europe и Chi-X Europe.

Нови листвания

До няколко месеца се очаква да започне и първичното публично предлагане на трите електроразпределителни предприятия в България, е посочил още Такев. Акциите на австрийското EVN и германското E.ON може да бъдат качени за търговия на борсата още през ноември или декември. IPO-то на чешкото CEZ вероятно ще бъде или в края на тази година, или

през януари 2012 г. Предстои да бъде организирано представяне (роудшоу) на трите първични публични предлагания в Лондон, Цюрих и Виена. Според Такев това може да се окаже стимул за фондовия пазар в България, където новите листвания рязко намалеха след началото на световната финансова криза.

Планове

Министърът на финансите Симеон Дянков нееднократно е споменавал, че плановете му са държавният дял в БФБ да бъде продаден в рамките на мандата на ГЕРБ. Продажбата

на борсата е част от т. нар. стратегия за развитие на капиталовия пазар. Като част от нея държавата придоби контролен пакет акции в БФБ чрез увеличение на капитала. Впоследствие делят на Министерството на финансите се повиши до над 50% и в Централния де-

позитар. Компанията "Централен депозитар" АД пък беше включена като част от потенциалната сделка за продажба на БФБ. Намеренията на държавата са да продаде двете дружества в една приватизационна процедура.

50.31%

► е делят на Министерството на финансите в "Българска фондова борса" АД

Митко Събев призова за държавна намеса по случая "Петрол"

Съперникът му в битката за контрол на компаниите от групата Денис Ершов прави опит да пренесе регистрацията на "Петрол холдинг" в Стара Загора

Сапунено-петролната съдебна сага за контрола над компаниите от групата на "Петрол" все по-осезаемо се изнася в медиите. Активната страна отново е Митко Събев, който в отворено писмо вчера призова за държавническа намеса, с която да се спре "произволът".

"Апелирам към всички висшестоящи държавни органи, длъжностни лица и институции да бъдат внимателни и отговорни към действията на лицето Денис Ершов, срещу когото българската държава вече е внесла обвинителен акт в Софийския съд", казва Събев в разпространено открито писмо. Повод за гнева на единия основен акционер в "Петрол холдинг", а оттам и в "Петрол", е пореден среднощен опит на адвокатите на съперника му Денис Ершов да прокарат в Агенцията по вписванията към

Търговския регистър документи, засягащи решения от спорно общо събрание в "Петрол холдинг" от април миналата година. Сред тях са и решения на това общо събрание, чието провеждане Събев твърди, че не се е състояло, според които той е отстранен от ръководството на дружеството. Сред документите обаче е и нов устав на компанията, според който седалището на дружеството вече се намира в Стара Загора.

"Защо според среднощните искания на адвокат пълномощник на Ершов седалището на холдинга се премества в Стара Загора - вероятно има очакване, след евентуален отказ (спиране на вписването от Агенцията по вписванията) то да се обжалва пред по-подходящ и предпочитан съд в Стара Загора", задава въпроси в писмото си Събев.

По думите му най-точното обобщение на ситуацията е следното - едно лице, чуждестранен гражданин, месеци наред си играе със закона и с цялата държава, оцелявайки една от важните за българската икономика компании и извършвайки произвол, в който замесва длъжностни лица, институции и правоохранителни

► Митко Събев

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

органи. "И няма отговор или институция в държавата, която е в състояние да го спре", твърди Събев.

Денис Ершов и Митко Събев са в открит конфликт и си оспорват собствеността на компаниите от групата

на "Петрол" вече близо две години. Конфликтът избухна, след като Денис Ершов обвини партньора си и хората от мениджърския екип на компаниите от групата, че са проиграли на борсата средствата от еврооблигаци-

онен заем за 100 млн. EUR. Бордът на директорите в "Петрол" наистина обяви, че в компанията няма средства, с които да се изплати задължението по корпоративния дълг. В началото на месеца облигационерите на

"Петрол" решиха да удължат срока на дълга с още 6 месеца, а в дружеството предстои общо събрание, което да гласува привличането на нов дълг срещу залог на имущество.

Мирослав Иванов

► Отоплителните картини може да са дори с изобразени творби на Ван Гог. Клиентите обаче не са ограничени при избора на изображение върху картините

500 фирми показват новостите на "Стройко 2000"

Производители и търговци се завръщат на изложението

Красимира Янева
krasimira.yaneva@pari.bg

Около 500 фирми ще участват на изложението "Стройко 2000", което се открива днес в НДК. 12-13 големи фирми се завърнаха на изложението и това за нас е положителен сигнал, обяви организаторът Здравко Попов. Традиционно на изложението участват фирми от цяла Европа. Попов обясни, че мениджърите на фирмите участнички са оптимисти за пазара. "Има усещане за съживяване. През

миналата година идваха мълчаливи и угрижени, а сега идват разведнени и настроени положително", обясни Попов.

Една от компаниите, която е възстановила участието си на "Стройко 2000", е Festool, която предлага материали за сухо строителство, фино мебелно строителство, автобояджийство и т.н. От фирмата се похвалиха, че от май насам оборотите им растат с по 5% всеки месец. Festool има по три нови продукта всяка пролет и есен. Сега ще представи най-малък винтовърт, който е лек и лесен за употреба и за жени. Вторият новаторски продукт е специална лампа с издръжливи литиево-йонни батерии, която може да замести фенерчетата, и система за нанасяне на вакса

върху мебели. Батериите може да се зареждат 70 000 пъти, подобно на батериите за мобилни телефони. Лампата разпръсква бяла светлина и може да освети помещение от 10 кв. м. Ако продуктите, които предлага Festool, са предназначени предимно за майстори, други фирми представят новостите за обикновения потребител.

Картините, които топлят стените

За него са предназначени нестандартни отоплителни уреди. Картините, огледалата, полилеите, табуретките, бели и черни дъски за офиси, върху които може да се пише, може да играят роля не само на аксесоари, а и на печки. Тези отоплителни уреди затоплят с инфрачервени

лъчи. Те не топят въздуха, а твърдите тела - стени, таван, под. Уредите са и енергоспестяващи, а понеже инфрачервените лъчи топлят чрез излъчване, а не чрез конвекция във въздуха, не се разнасят частици прах. "Картините, които отопляват, може да са с изобразена творба на Ван Гог, каквато имаме в каталога си, или по избор на клиента", обясниха от фирмата вносител на австрийските уреди Redwell - българската "Рим дърво". Най-малкият отоплителен уред има цена от 230 EUR, а картините, които може да отопляват помещение от 30 кв. м, струват 1500 EUR.

Снимай крадеца

Отоплителните картини, огледала и табуретки из-

глеждат едва ли не като уреди на бъдещето, които са изключително полезни за живеещите по нашите географски ширини. С видеокамерата за врата, предлагана от фирма "Интеза", всеки може да заснеме крадеца и да предостави негова снимка на полицията. Камерата се монтира на шпионката, като от вътрешната страна на вратата има малък дисплей, на който се виждат снимките. "Отвън се вижда една най-обикновена шпионка и никой не може да знае, че е сниман", обясни продуктовият мениджър Васил Василев. Той обясни, че снимките може да бъдат запазени и на микро SD карта, която има 4 гигабайта памет. Камерата се захранва с батерии AA, които издържат 1500 заснемания. Към ка-

мерата може да се добавят детектор за движение и за почукване на вратата. Детекторът за движение се активира при движение на разстояние 5 метра. Камерата има и режим "нощно виждане". Тя се предлага от няколко месеца на пазара. "Интеза" предлага и други начини за защита от крадци - шилдове за защита

150

► EUR е цената на картина, която с площ 30 кв. м

Visa пуска разплащания през мобилен телефон

От компанията отчитат ръст от 16% в употребата на банкови карти при разплащане в магазините в Европа, а в България увеличението е 34%

”Опитваме се да направим справедливо разпределение между банки, търговци и потребители

Питър Айлиф,
главен изпълнителен директор на
Visa Европа

Картовият оператор Visa навлиза на пазара на директните преводи. Европейската технологична компания пуска две нови услуги - плащане от човек на човек (Visa Mobile Person-to-Person payments) и известия за извършена транзакция (Visa Alerts). Така регистрираните притежатели на Visa ще могат да изпращат пари чрез мобилните си телефони и да получават известия за извършени транзакции с картите им.

“Опитваме се да направим справедливо разпределение между банки, търговци и потребители”, каза главният изпълнителен директор на Visa Европа Питър Айлиф. И двете услуги ще са достъпни за банките в Европа, членуващи във Visa, от този месец.

Мобилен разплащания от човек на човек

Всеки може да изпрати средства на картодръжател на Visa чрез мобилния си телефон, ако е регистриран за услугата. Услугата е защитена и предлага възможност за изпращане на пари до контакт в телефонния указател, мобилен номер или до определен номер на карта Visa - без значение дали получателят е регистриран за услугата. Първоначално мобилните разплащания от човек на човек на Visa ще бъдат достъпни

само на английски език посредством приложение за операционната система Android и ще позволяват трансфер на средства само в евро. Поддръжката на други операционни системи, валути и плащания в страни извън Европа ще бъде осигурена в следващите няколко месеца.

Известия

Известията са услуга, която информира регистрираните потребители в реално време, когато тяхната карта е използвана за покупка или за изтегляне на пари в брой. Услугата използва платеж-

► Питър Айлиф

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

ната мрежа на Visa Европа, за да обработва информацията. Така потребителите ще знаят, ако с тяхната карта се извършва транзакция в страната или в чужбина.

Безконтактни до олимпиадата

Visa има и други планове, с които да се възползва от новите технологии. През 2012 г. ще бъде възможно плащането чрез мобилен телефон. Потребителите пък ще могат да се информират за промоции и цени на стоки във всеки край на света през телефона си. Идеята е те да могат да се възползват

от новите начини за разплащане по време на олимпийските игри в Лондон. Питър Айлиф поясни, че дори в таксита и в автобусите ще бъде достъпен този начин за безконтактни плащания. Влизането в стадионите също ще може да става безконтактно.

Плащанията в България

От компанията отчитат ръст от 16% на употребата на банкови карти за разплащане в магазините в Европа. В България ръстът е 34%, посочи Питър Айлиф. Според изследва-

не на Moody's в периода 2003-2008 г. електронните разплащания са добавили към БВП на страните по 0.2% всяка година.

Айлиф нарече кешовите плащания “тор за сивата икономика” и посочи, че ако в България технологиите на електронното плащане навлязат по-активно, това ще озапти сивата икономика. Той обясни, че едва ли в България ще можем да плащаме данъците си през телефоните от следващата година, но е убеден, че след време и това ще се случи.

Златина Димитрова

С пакетен продукт УниКредит Булбанк ще помага на клиентите си износители

Компаниите ще получават и информация за финансовата сигурност на потенциалните си партньори в чужбина

УниКредит Булбанк представи пакетен продукт, който е насочен към експортно ориентирани клиенти на банката. С него близо 3000 фирми ще може да получават допълнителни услуги като информация за финансовата сигурност на потенциалните си партньори и специализирани консултантски услуги за навлизане на пазара, както и за предстоящите инвестиции в чужбина.

Насока

Продуктът за експортно ориентирани фирми включва основно разплащателна сметка в местна или чуждестранна валута, преференциални такси и комисиони за международни разплащания, международна дебитна карта, кредитен лимит под формата на овърдрафт или бизнес кредитна карта, възможност за отпускане на кредитна линия, както и индивидуален пакет от услуги за мениджърите на компанията.

При необходимост и желание от тяхна страна фирмите освен подкрепа за навлизане на чужди пазари може да получат и улеснен достъп до международна банкова сметка, намаляване на административните разходи, както и достъп до информа-

ция относно потенциални международни контрагенти. “Пакетната програма Бизнес Лидер Import/Export цели да предостави на малките и средните предприятия опростено международно банково обслужване”, се казва в официалното съобщение на банката.

Личен банкер

Фирмите, които използват новата пакетна програма, ще имат на разположение и дистанционен личен банкер във всяка държава, в която развиват дейност, обясни директорът “Маркетинг и клиентски сегменти” в УниКредит Булбанк Екатерина Панайотова.

По данни на банката близо 3000 е броят на експортно ориентирани български компании - клиенти на банката.

Предложение Фиксирана лихва срещу ипотека

► Райфайзенбанк стартира промоционална кампания за новоотпуснати обезпечени кредити за малките и средните предприятия, в рамките на която лихвата е фиксирана за първата година. За кредити в евро фиксираната лихва за първата година е от 6.8% годишно, а за кредити в левове тя е от 7%. За остатъчния период

на кредитна лихва е плаваща и се определя на база на 3-месечен ЮРИБОР плюс надбавка за кредити в евро (7.5% към 13 октомври 2011 г.) и 3-месечен СОФИБОР плюс надбавка за кредити в левове (7.9% към 13 октомври 2011 г.). Максималната сума на кредита е 250 хил. EUR.

► Малките и средните фирми може да ползват финансирането както за инвестиционни, така и за оборотни цели, като максималният срок е до 15 години за инвестиционните и до 5 години за оборотните кредити.

на патрон, така че крадците да не могат да го “изгребат” от вратата. Те може да бъдат монтирани на алуминиева и ПВХ дограма и са подходящи по-скоро за магазини и офиси, а не толкова за врати на жилища. Фирмата ще представи на изложението и първия у нас патентован взломоустойчив сейф с противовзломна рамка. ■

Център за обучение на пилоти може да бъде открит у нас

Страната ни преговаря с инвеститор, който проучвал още няколко пазара

Европейски център за обучение на пилоти може да бъде открит у нас, ако преговорите, които страната ни води с международен инвеститор, завършат успешно. Това обяви министърът на икономиката, енергетиката и туризма Трайчо Трайков. По неговите думи инвеститора се колебае между България и още една страна, но не пожела да разкрие самоличността му.

Клас „А“

Трайков връчи втори сертификат за инвестиция клас „А“ на Компания за ремонт и поддръжка на самолети за гражданско въздухоплаване „Луфтханза Техник София“ ООД. По думите му летище София се утвърждава като регионален хъб, както в транспортния сектор. Серти-

фиката получи изпълнителният директор на компанията Бернд Фрекман, а той се дава за инвестиционния проект „Реконструкция и разширение на база за обслужване и ремонт на самолети на летище София“. Общата стойност на инвестицията е 25.4 млн. лв., като се очаква да бъдат разкрити нови 180 работни места.

Целта на инвестиционния проект е разширяване на дейността на съществуващата база за обслужване и ремонт на самолети на софийското летище. „Луфтханза“ предприема цялостно реконструиране на Хангар 2 и пристрояване на нова административна сграда, свързваща го със съществуващия Хангар 3. След достигане на пълния капацитет съоръжението ще може да обслужва

► Министърът на икономиката, енергетиката и туризма Трайчо Трайков (вляво) връчи втори сертификат за инвестиция клас „А“ на изп. директор на „Луфтханза Техник София“ Бернд Фрекман СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

близо 50 самолета годишно, а с реализирането на проекта фирмата ще разполага с най-големия цех от този вид в Европа. „Луфтханза Техник София“ е смесено дружество на германската „Луфтханза техник“, и „Българска авиационна група“ - част от групата „Химимпорт“.

Планове

България е класирана във финалната тройка на държави, в една от които ще бъдат стартирани три нови проекта - за аутсорсинг на ИТ услуги, за производство на автомобилни компоненти и за производство на транспортна техника,

подчерта на тържеството министър Трайков.

Той се похвали още, че за последните 15 години германски дружества са инвестирани 2.7 млрд. EUR в българската икономика. Икономическият министър даде за пример резултатите от ежегодна-

та анкета на Германо-българската индустриално-търговска камара, според която германските компании в България дават добри оценки на България относно икономическите перспективи и бизнес климата.

Кина Драгнева

КЗК разреши на Unilever да придобие „Дарко“

Според антимонополния орган сделката ще засили конкуренцията и ще се отрази добре на пазара

Комисията за защита на конкуренцията (КЗК) разреши на холандската компания Unilever NV и дъщерното й дружество „Юниливър България“ ЕООД да придобият бизнеса за производство и дистрибуция на сладолед на „Дарко“ ЕАД и „Айс Лайн“

ЕАД. Според антимонополното ведомство сделката няма да доведе до установяването на господстващо положение, а ще засили конкуренцията и ще се отрази положително на пазара. Решението подлежи на незабавно изпълнение.

Споразумението между компанията за бързооборотни стоки и досегашния собственик на производител на сладоледи Balkan Accession Fund беше обявено в началото на август. Цената на сделката обаче не стана известна.

Планира износ

„Юниливър“ планира да разшири бизнеса на „Дарко“, като допълни портфейла с продуктите Algida и така увеличи избора на потребителите. Освен това компанията смята да запази марките на „Дарко“, сред които са „Ескимо“, „Казабланка“, „Уикенд“, „Аляска“, „Милка“ и др. „Юниливър“ ще изследва и възможностите за износ на съществуващите продукти и формули на „Дарко“ на пазари, където вкусовете са сходни с тези в България и има потенциал марките да се установят и развият.

Без барieri

Анализът на КЗК показва, че пазарът на сладолед у нас е конкурентен и няма барieri за навлизането на нови участници. Доказателство за това е появата през последните две години на нови производители като „Мистър Суит“ ООД и гръцката компания „Кри Кри“. Очаква се в резултат на концентрацията „Юниливър“ да разшири пазарното си присъствие в интензивна конкуренция с „Нестле“, което би оказало положителен ефект на пазара. Комисията счита, че придобиването няма да

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

доведе до установяване на господстващо положение, което би могло да попречи на ефективната конкуренция.

Собственост

„Дарко“ ЕАД приключи 2010 г. със загуба от 3.3 млн. лв. Според финансовия отчет на дружеството текущите му задължения надвишават текущите активи с 18.3 млн. лв. Еднoличен собственик на компанията е „Айс Лайн“ ЕАД, което се контролира от холандското дружество Oosterham Holding B.V. То на свой ред е собственост

на Emerging Europe CAP Cooperatief U.A. (Холандия), в която основен акционер е Balkan Accession Fund (BAF). Фондът е с капитал в размер на 110 млн. EUR и инвестира основно в Румъния и България, както и в други балкански страни. BAF стана собственик на „Дарко“ през 1997 г.

Купувачът

Unilever е мултинационална компания, която произвежда и търгува с потребителски стоки в над 150 държави по света. За миналата година печалбата ѝ е в размер на 44.3 млрд. EUR.

Продуктите на компанията са групирани в три основни направления - храни и напитки, лична грижа и грижа за домакинството. Извън България Unilever произвежда и продава сладоледни продукти под марките Algida (с която от 2009 г. присъства и в Румъния), Magnum, Carte d'Or и др. У нас компанията присъства чрез дъщерното си дружество „Юниливър България“ ЕООД, което се занимава с продажби, реклама и маркетинг на продуктите на групата, но засега не предлага сладоледите ѝ.

Иглика Филипова

DPD Economy
Евтини и сигурни сухопътни доставки до европейските държави.

До Германия - от 15⁰⁰ Евро!
До Франция и Англия - от 20⁰⁰ Евро!

www.kpedy.bg

Продажбите на нови коли в ЕС се свиват с 1.1% към края на септември

Заради продажбите на VM Group и BMW Германия е единственият европейски пазар в Топ 5, който регистрира стабилен ръст

Продажбите на нови автомобили в Европейския съюз (ЕС) спадат с 1.1% за деветте месеца към края на септември, показва последният доклад на Европейската асоциация на автомобилните производители. През периода януари - септември са били

Акцент

Къде е България

► През септември в България са били продадени 1718 нови автомобили, или с 46.2% повече, показват данните на Европейската асоциация на автомобилните производители. За деветмесечieto от януари до септември са били продадени 14 354 коли, или с 26.9% повече на годишна база. Данните, които бяха обявени от Асоциацията на автомобилните производители и техните оторизирани представители в България, в началото на септември показваха, че за деветмесечieto са били продадени близо 16 хил. нови автомобили, или с 21% повече на годишна база. Тогава обаче мениджърите на водещи компании в сектора коментираха, че основна част от този ръст се дължи на реекспорт, т.е. изнесените от страната автомобили се записват като продадени в България.

продадени малко над 10 млн. коли. Само за септември продажбите се увеличават, макар и слабо - с 0.6%, и възлизат на над 1.2 млн. Основната причина за положителната промяна през септември е ръстът на германския пазар, отбелязват от асоциацията.

Най-големите пазари

Германия е единственият европейски пазар в Топ 5, който регистрира увеличение на продажбите си през септември в сравнение със същия месец на 2010 г., и то с 8.1%. За останалите спадът варира от 0.8% във Великобритания до 1.3% в Испания, 1.4% във Франция и 5.7% в Италия. За деветмесечieto промяната на годишна база е още по-фрапираща. Така например във Великобритания е регистриран спад от 5%, а в Италия и Испания той дори е двуцифрено число - съответно 11.3 и 20.7%. Франция остава стабилна с ръст от 0.2%, а Германия отчита двуцифрен ръст от 10.8%.

Водещите марки

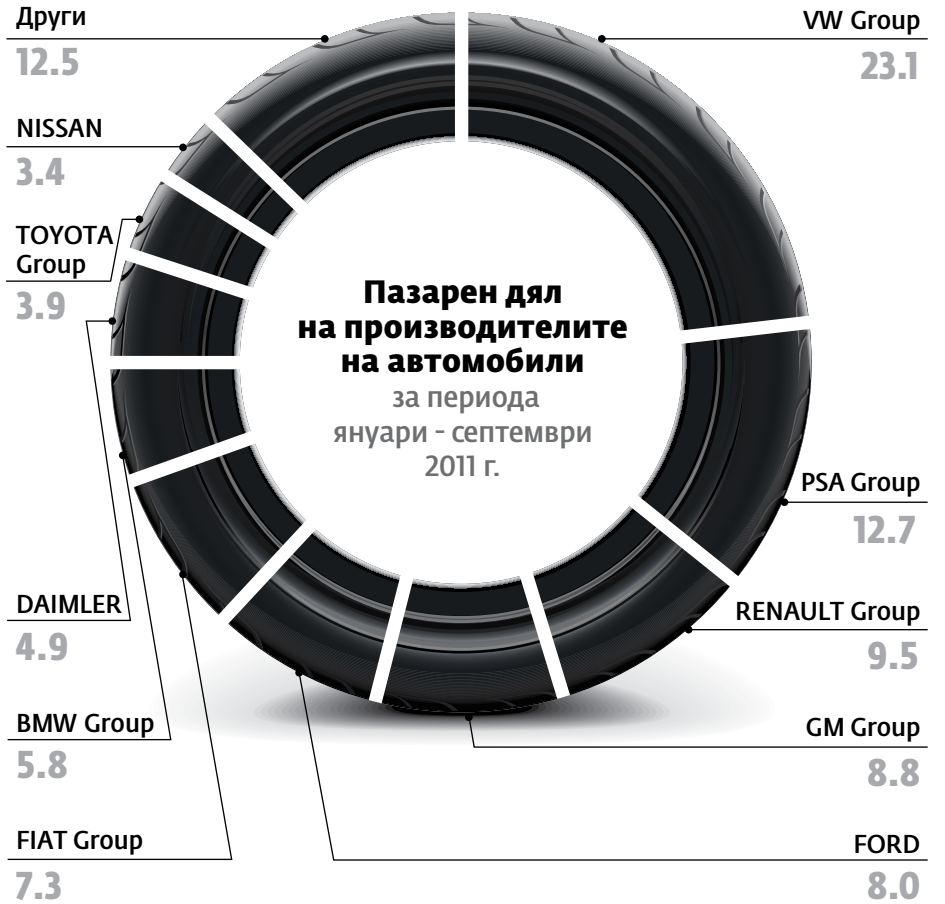
Продажбите по марки се оглавяват от VW Group, като само за септември възлизат на над 1.2 млн. броя, а за деветмесечieto - близо 2.4 млн. Германският производител има най-голям пазарен дял - 23.1%. Любопитното е, че и VW, и BMW отчитат ръстове на месечна и на годишна база на фона на негативните резултати за повечето компании в Европа. Сред основните причини е увеличеното търсене, на което се радват новите модели на двете компании. Базираната във Волфсбург Volkswagen представи нова версия на средно големия Passat и подобри Audi A6 седан през последната година. В същото време мюнхенската BMW направи редизайн на

автомобилите BMW Серия 5, а глобалните й доставки на подобрения модел X3 се утроиха през последния месец. "Новите модели определено изиграха важна роля", коментира Франк Билер, анализатор от Landesbank Baden-Wuerttemberg, пред Bloomberg. Растежът на германския пазар обаче е резултат и от ниската база за сравнение от 2010 г.

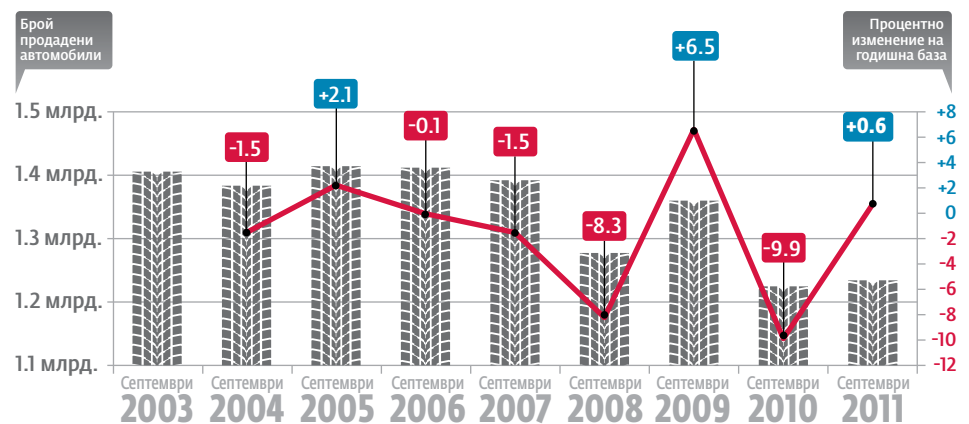
Продажбите на базираната в Париж Peugeot, втория по големина автомобилен производител след VW, отчита 13.9% спад в рамките на ЕС през септември и 7.7% на годишна база за деветмесечieto. Daimler, чието подразделение Mercedes-Benz е третият по големина производител на луксозни автомобили след BMW и Audi на VW, отбелязва ръст от 1.4% за деветмесечieto, но спад от 7.9% през септември.

Песимистична прогноза

През септември потребителското доверие в еврозоната отбеляза най-ниското си ниво за последните две години, което е резултат от нарастващите опасения за рецесия. През 2011 г. продажбите на автомобили в Западна Европа ще бъдат по-малко на годишна база, а негативната тенденция може да се задържи и през 2012 г., прогнозира пред Bloomberg Джонатан Поскит, анализатор на автомобилния пазар в J.D. Power&Associates. По думите му, ако през 2010 г. са били продадени 13 млн. автомобили, през 2011 г. може да се очаква броят им да достигне само 12.8 млн., а през 2012 г. - 12.6 млн. Ако рисковете за рецесия наистина се потвърдят, ситуацията може да стане още по-лоша, смята Поскит.

Продажби на автомобили в ЕС

Danone обмисля да продаде бизнеса си с води на японска компания

С парите от евентуалната продажба може да се отплати оферта за закупуване на поделението на Pfizer за бебешки храни

► Представители на Danone се срещнаха с няколко компании през ноември във връзка с продажбата на бизнеса на компанията, свързан с бутилирани води

СНИМКА BLOOMBERG

Danone, която е собственик на марките води Evian и Volvic, води преговори за продажбата на активи, свързани с бутилирането на вода на японската компания Japan's Suntory Holdings Ltd., съобщава Bloomberg, като се позовава на три свои източника. Според тях базираната в Париж компания се опитва да реализира сделка до края на годината. С парите от евентуалната продажба може да се отплати оферта за закупуване на поделението на Pfizer за бебешки храни. Към момента говорителите на двете компании отказват коментар.

Пари от вода

"Бизнесът с бутилирани води има приличен ръст, но той е малко под средния за групата, като това важи и за доходите от него", казва Марко Гълпърс, анализатор

от ING Financial Markets. "Ако можем да очакваме този бизнес да бъде заменен с друг, свързан с храни, това може да има смисъл", добавя той.

Бутилираната вода е стратегически бизнес за Danone, коментира главният финансов директор на компанията Пиер-Андре Терис, след като компанията отчете 11% ръст на продажбите си за третото тримесечие - резултат доста над очаквания от анализаторите. Той обаче не пожела да коментира повече. Продажбите на бутилираните води на Danone са с дял от 7.9% в рамките на групата за последното тримесечие, като водещи пазари се очертават Латинска Америка и Азия. Поделението на Danone за

бутилирана вода отчете приходи от 2.87 млрд. EUR през 2010 г., или около 17% от общия обем на продажбите на компанията.

Какво се случи досега

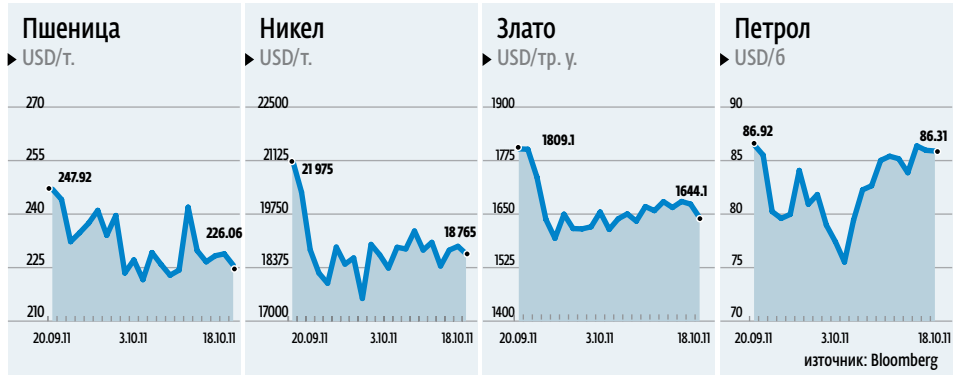
Представители на Danone се срещнаха с Kirin Holdings Co., Asahi Breweries Ltd. и Suntory през ноември, за да заявят интереса си към част или целия бизнес на компанията, свързан с бутилирани води. Най-много са напреднали разговорите със Suntory по отношение на азиатската част от бизнеса на Danone. Все пак разговорите са на такъв етап, че те може да бъдат прекратени и няма никаква гаранция, че може да се стигне до сделка. През миналата година от Danone

искаха между 5 и 7 млрд. USD за целия си бизнес с бутилирани води.

Вероятният купувач

Suntory търси варианти за разрастване на дейността си извън страната. Компанията вече купи Frucos, поделението за напитки на Danone за Австралия и Нова Зеландия, през 2009 г. Двете фирми имаха и съвместна компания за охлаждане на вода в САЩ, която прекрати дейността си през 2005 г. Suntory е японският партньор на сладоледите Naagen-Dazs, като освен това компанията присъства и на пазара за производство на бира, продажби на бутилирана вода, чай и плодови сокове.

16 ПАЗАРИ

Курсове за митнически оценки

Валута	Код	За	Стойност
АВСТРАЛИЙСКИ ДОЛАР	AUD	1	1,4642
БРАЗИЛСКИ РЕАЛ	BRL	10	7,9177
КАНАДСКИ ДОЛАР	CAD	1	1,4388
ШВЕЙЦАРСКИ ФРАНК	CHF	1	1,6021
КИТАЙСКИ РЕНМИНБИ ЮАН	CNY	10	2,2483
ЧЕШКА КРОНА	CZK	100	7,8453
ДАТСКА КРОНА	DKK	10	2,6263
БРИТАНСКА ЛИРА	GBP	1	2,2401
ХОНГКОНГСКИ ДОЛАР	HKD	10	1,8408
ХЪРВАТСКА КУНА	HRK	10	2,6118
УНГАРСКИ ФОРИНТ	HUF	1000	6,6741
ИНДОНЕЗИЙСКА РУПИЯ	IDR	10000	1,5800
ИЗРАЕЛСКИ ШЕКЕЛ	ILS	10	3,8729
ИНДИЙСКА РУПИЯ	INR	100	2,9677
ЯПОНСКА ЙЕНА	JPY	100	1,8793
ЮЖНОКОРЕЙСКИ ВОН	KRW	1000	1,2325
ЛИТОВСКИ ЛИТАС	LTL	10	5,6645
ЛАТВИЙСКИ ЛАТ	LVL	1	2,7574
МЕКСИКАНСКО ПЕСО	MXN	10	1,0676
МАЛАЙЗИЙСКИ РИНГИТ	MYR	10	4,5658
НОРВЕЖСКА КРОНА	NOK	10	2,5214
НОВОЗЕЛАНДСКИ ДОЛАР	NZD	1	1,1153
ФИЛИПИНСКИ ДОЛАР	PHP	100	3,2924
ПОЛСКА ЗЛОТА	PLN	10	4,4117
НОВА РУМЪНСКА ЛЕЯ	RON	10	4,5453
РУСКА РУБЛА	RUB	100	4,5447
ШВЕДСКА КРОНА	SEK	10	2,1453
СИНГАПУРСКИ ДОЛАР	SGD	1	1,1229
ТАЙЛАНДСКИ БАТ	THB	100	4,6952
ТУРСКА ЛИРА	TRY	100	7,9123
ЩАТСКИ ДОЛАР	USD	1	1,4343
ЮЖНОАФРИКАНСКИ РАНД	ZAR	10	1,8019
ЕВРО	EUR	1	1,9558

Валутният курс за митнически цели е курсът на БНБ определен в предпоследната сряда от месеца и публикуван този или на следващия ден, който се използва през следващия календарен месец, освен ако не бъде заменен от курса определен по чл. 91 от ПЛЗМ. Валутните курсове са валидни от 12 до 25.10.2011 г.

Курсове на чуждестранни валути

Валута	Код	За	Стойност	Разлика
ЕВРО	EUR	1	1,96	0
АВСТРАЛИЙСКИ ДОЛАР	AUD	1	1,45	-0,00898
БРАЗИЛСКИ РЕАЛ	BRL	10	8,04	-0,08311
КАНАДСКИ ДОЛАР	CAD	1	1,4	-0,00630
ШВЕЙЦАРСКИ ФРАНК	CHF	1	1,58	0,00217
КИТАЙСКИ РЕНМИНБИ ЮАН	CNY	10	2,24	0,01236
ЧЕШКА КРОНА	CZK	100	7,85	-0,05165
ДАТСКА КРОНА	DKK	10	2,63	-0,00010
БРИТАНСКА ЛИРА	GBP	1	2,25	0,00977
ХОНГКОНГСКИ ДОЛАР	HKD	10	1,84	0,01289
ХЪРВАТСКА КУНА	HRK	10	2,62	-0,00105
УНГАРСКИ ФОРИНТ	HUF	1000	6,55	-0,09945
ИНДОНЕЗИЙСКА РУПИЯ	IDR	10000	1,62	0,01145
ИЗРАЕЛСКИ ШЕКЕЛ	ILS	10	3,92	0,00243
ИНДИЙСКА РУПИЯ	INR	100	2,9	-0,00472
ИСЛАНДСКА КРОНА	ISK			0,00000
ЯПОНСКА ЙЕНА	JPY	100	1,86	0,02556
ЮЖНОКОРЕЙСКИ ВОН	KRW	1000	1,25	0,00811
ЛИТОВСКИ ЛИТАС	LTL	10	5,66	0,00000
ЛАТВИЙСКИ ЛАТ	LVL	1	2,77	-0,00314
МЕКСИКАНСКО ПЕСО	MXN	10	1,06	-0,01346
МАЛАЙЗИЙСКИ РИНГИТ	MYR	10	4,56	-0,01571
НОРВЕЖСКА КРОНА	NOK	10	2,52	-0,00929
НОВОЗЕЛАНДСКИ ДОЛАР	NZD	1	1,13	-0,00883
ФИЛИПИНСКО ПЕСО	PHP	100	3,3	0,01160
ПОЛСКА ЗЛОТА	PLN	10	4,48	-0,07896
НОВА РУМЪНСКА ЛЕЯ	RON	10	4,49	-0,02126
РУСКА РУБЛА	RUB	100	4,56	-0,04893
ШВЕДСКА КРОНА	SEK	10	2,14	-0,00017
СИНГАПУРСКИ ДОЛАР	SGD	1	1,12	0,00225
ТАЙЛАНДСКИ БАТ	THB	100	4,65	0,00958
НОВА ТУРСКА ЛИРА	TRY	100	7,65	-0,01619
ЩАТСКИ ДОЛАР	USD	1	1,43	0,01038
ЮЖНОАФРИКАНСКИ РАНД	ZAR	10	1,77	-0,02654
ЗЛАТО (1 ТРОЙ УНЦИЯ)	XAU	1	2368,88	-12,63000

Обмени курсове на чуждестранни валути към лева за 19.10.2011 година. Тези курсове се основават на чл. 29, ал. 2 от Закона за БНБ и референтните курсове на ЕЦБ за съответния ден, и се прилагат за целите на статистическата и счетоводната отчетност.

Райфайзен АСЕТ МЕНИДЖМЪНТ Фондове на Райфайзен Капиталманиагез Гезелшафт м.б.Х. за дата 17.10.2011 г.	Тип	Валута	Емисионна стойност за поръчки подадени до 15.00 ч. на 17.10.2011 г.					Цена при обратно изкупуване
			До 5 000 евро	От 5 001 до 10 000 евро	От 10 001 до 20 000 евро	Над 20 001 евро	Над 100 001 евро	
Райфайзен-Европлюс-Облигации	консервативен	USD	12,19	12,13	12,07	12,04	11,89	11,89
Райфайзен-Глобални-Облигации	консервативен	EUR	86,65	86,23	85,81	85,39	84,13	84,13
Райфайзен-Глобален-Балансиран	балансиран	EUR	752,36	748,71	745,06	741,41	730,45	730,45
Райфайзен-Европейски-SmallCap-Компании	високодоходен	EUR	152,21	151,48	150,76	150,03	144,96	144,96
Райфайзен-Глобален-Акции	високодоходен	EUR	152,07	151,34	150,61	149,88	146,22	146,22
Райфайзен-Източноевропейски-Акции	високодоходен	EUR	260,51	259,26	258,02	256,78	248,10	248,10
Райфайзен-Евразия-Акции	високодоходен	EUR	167,77	166,97	166,17	165,37	159,78	159,78
Райфайзен-НововъзникващиПазари в Акции	високодоходен	EUR	207,31	206,32	205,34	204,35	197,44	197,44
Райфайзен-Русия-Акции	високодоходен	EUR	71,11	70,77	70,43	70,09	67,72	67,72
Райфайзен-Енергийни-Акции	високодоходен	EUR	153,32	152,59	151,86	151,13	146,02	146,02
Райфайзен-Инфраструктурни-Акции	високодоходен	EUR	113,35	112,80	112,26	111,71	108,99	108,99
Райфайзен-Активни-Стоки	високодоходен	EUR	108,51	107,99	107,47	106,96	103,34	103,34
Райфайзен-Защита От Инфлация-Фонд	консервативен	EUR	126,77	126,16	125,54	124,93	123,08	123,08

Нетната стойност на активите на дял е равна на цената на обратно изкупуване. Информация за проспектите и правилата на фондовете може да бъде получена на тел. 0700 10 000, както и на интернет адреси www.rcm.at и www.rcm.bg

Котировки на взаимните фондове

Фонд	Тип	Ем. ст./сп.	ЦМ	Доходност и Риск			
				От началото на годината (не се анюализира)	Семестно отклонение	За последните 12 мес.	От началото на публ. преразглеждане (анюализирана)
Авора Капитал АД	Смесен - балансиран	4.5485	4.5704	-8.18%	12.81%	-7.44%	-18.98%
Авора Кепитъл - балансиран	фонд в акции	6.9789	7.2581	-7.68%	13.91%	0.52%	-9.18%
Авора Кепитъл Югоизточна Европа	фонд в акции	10.2785	10.4327	0.0000%	0.96%	1.21%	1.33%
Актив Асет Мениджмънт АД	фонд в акции	2.0328	2.0328	-9.18%	29.28%	-4.41%	-50.57%
ДФ Актив Високодоходен	Смесен - балансиран	2.3726	2.3726	-9.49%	26.10%	-6.28%	-44.37%
Алфа Асет Мениджмънт ЕАД	фонд в акции	0.6089	0.6029	-1.37%	10.52%	0.50%	-8.69%
Алфа Индекс Имоти	фонд в акции	0.4878	0.4854	-8.47%	10.52%	-5.84%	-12.99%
Алфа Индекс Top 20	фонд в акции	0.3969	0.3891	-3.62%	10.75%	3.29%	-20.91%
Алфа Избрани Акции	Фонд на паричен пазар	1110.3287	1108.7131	3.85%	10.50%	4.96%	4.82%
Астра Асет Мениджмънт АД	фонд на паричен пазар	11.8862	11.8803	11.8625	11.8744	11.8744	11.8803
ДФ Астра Кеш	фонд в акции	7.4738	7.2518	N/A	N/A	N/A	06.10.2008
ДФ Астра Комодити	фонд в акции	9.7448	9.6963	9.5509	9.5993	0.0000	-3.50%
ДФ Астра Плюс	фонд в акции	9.7448	9.6963	9.5509	9.5993	0.0000	-3.50%
БенчМарк Асет Мениджмънт АД	Смесен - балансиран	13.1338	13.0338	-4.03%	7.87%	-2.80%	4.59%
ДФ БенчМарк Фонд-1 Акции и Облигации	фонд в акции	7.1389	7.0682	-11.45%	12.43%	-9.48%	-5.52%
ДФ БенчМарк Фонд-2 Акции	фонд в акции	3.5605	3.5252	-18.65%	13.32%	-25.17%	-17.76%
ДФ БенчМарк Фонд-3 Сектор Недвижими Имоти	фонд в акции	7.7475	7.5718	-3.63%	17.10%	1.30%	-7.41%
ДФ БенчМарк Фонд-4 Енергетика	фонд в акции	9.5212	9.2439	-15.52%	16.75%	-16.61%	-2.10%
ДФ БенчМарк Фонд-5 ЦИЕ	Фонд на паричен пазар	12.7968	12.7968	0.23%	0.23%	5.72%	7.57%
БенчМарк Фонд в Парижен	фонд в акции	78.8608	78.5848	-6.64%	0.87%	-4.26%	-4.31%
БенчМарк Фонд в Парижен	фонд в акции	45.5947	45.3667	-6.53%	1.86%	-4.90%	-11.08%
БенчМарк Фонд в Парижен	фонд в акции	59.2494	58.9532	-8.29%	1.52%	-8.29%	-10.08%
Барчев Мениджмънт Компани ЕАД	фонд в акции	96.3303	94.8961	-1.96%	2.89%	-6.59%	-1.01%
ДФ Барчев Високодоходен фонд	Смесен - балансиран	75.4907	74.3667	-4.79%	1.31%	-9.43%	-7.11%
ДФ Барчев Балансиран фонд	фонд в облигации	1.36002	1.3570	2.65%	0.92%	3.31%	5.35%
ДФ ДСК Стандарт	Смесен - балансиран	1.07619	1.06975	-1.96%	4.32%	0.49%	1.20%
ДФ ДСК Растек	фонд в акции	0.70789	0.69738	-8.27%	8.98%	-3.98%	-6.11%
ДФ ДСК Имоти	Смесен - консервативен	0.77848	0.7784	2.83%	2.50%	4.04%	-6.83%
ДФ ДСК Евро Актив	Смесен - консервативен	1.08803	1.08477	2.97%	0.33%	3.54%	3.42%
БенчМарк Фонд Мениджмънт АД	Смесен - балансиран	95.3787	94.8955	-4.07%	6.23%	-4.53%	-0.81%
ДФ Бана Балансиран Евро Фонд	Смесен - балансиран	98.2394	97.2678	-5.70%	5.99%	-7.02%	-0.40%
ДФ Бана Високодоходен Фонд	фонд в акции	78.9146	77.7956	-6.75%	8.66%	-6.64%	-2.64%
ДФ Бана Фонд Парижен Пазар	Фонд на паричен пазар	131.2777	131.2777	5.27%	0.26%	6.84%	7.10%
ДФ Бана Долар Фонд	Смесен - консервативен	95.8736	95.4905	-1.10%	1.75%	2.46%	-1.16%
ДФ Бана Еврофонд	Смесен - консервативен	113.0105	112.5589	-4.55%	0.26%	5.66%	5.41%
ДФ Бана Глобален Фонд Акции	фонд в акции	102.6307	101.6146	-1.10%	N/A	N/A	1.74%
Златен Лев Капитал АД	фонд в акции	4.5949	4.5675	-5.55%	8.96%	-3.52%	4.06%
Златен Лев Индекс 30	фонд в акции	0.8832	0.8789	0.8767	0.8723	-6.75%	-2.43%
Калман Асет Мениджмънт АД	Смесен - консервативен	10.0607	10.0405	0.41%	0.60%	0.41%	0.37%
ДФ Калман Капитал	Смесен - балансиран	17.0955	16.9163	-3.07%	7.33%	-0.79%	7.92%
ДФ Калман Макс	фонд в акции	10.2506	10.1080	-5.39%	9.29%	-3.81%	0.09%
Каспа Капитал Мениджмънт ЕАД	фонд в акции	0.9769	0.9625	-14.15%	14.25%	-17.73%	-1.16%
ДФ Каспа Индекс Европа	фонд в акции	0.6816	0.6715	-18.92%	16.93%	-8.48%	-7.60%
Аванс IPO Фонд	фонд в акции	0.8863	0.8732	-18.38%	20.97%	-12.78%	-3.42%
КД Инвестиции ЕАД	фонд в облигации	134.5084	134.3074	-1.82%	2.97%	3.28%	5.51%
ДФ КД Облигации България	Смесен - балансиран	13.5459	13.4459	-5.41%	7.92%	-4.04%	0.89%
ДФ КД Пеликан	фонд в акции	0.6305	0.6181	-18.07%	15.42%	-13.78%	-8.43%
КТБ Асет Мениджмънт АД	Смесен - балансиран	862.6472	856.1935	-5.12%	4.30%	9.19%	-4.27%
КТБ Балансиран Фонд	фонд в акции	755.2457	749.5955	-2.58%	5.05%	6.74%	-7.89%
КТБ Фонд Акции	фонд в облигации	12.0598	12.0598	4.49%	1.04%	5.88%	3.33%
ОББ Асет Мениджмънт АД	Смесен - балансиран	124.2196	124.2196	-0.28%	6.50%	4.33%	2.38%
ДФ ОББ Патримониум Акции	фонд в акции	7.0371	7.0371	-2.53%	11.83%	5.18%	-5.96%
ДФ ОББ Патримониум Земя	фонд в акции	10.9335	10.9335	5.08%	3.77%	7.42%	3.34%
Оверс Финанс АД	фонд в акции	7.8919	0.0000	N/A	N/A	N/A	N/A
ДФ Оверс ПРЕСТО	за поръчки до 100 000 лв.	0.4670	0.4624	-17.42%	14.59%	-8.04%	-17.80%
ДФ Оверс Авангард	Смесен - балансиран	0.6959	0.6911	-8.70%	7.10%	-5.77%	-8.94%
ДФ Оверс Класик	Смесен - консервативен	1.0261	1.0231	1.73%	1.47%	2.73%	0.62%
ДФ Оверс Гларан	фонд в акции	1.3391	1.3371	4.24%	0.15%	5.52%	5.33%
Райфайзен Асет Мениджмънт (България) ЕАД	фонд в облигации	1.3485	1.3445	3.28%	0.94%	4.49%	5.44%
Райфайзен (България) Фонд Облигации	Смесен - балансиран	0.8049	0.7985	-7.55%	6.94%	-7.00%	-3.88%
Райфайзен (България) Балансиран Фонд	фонд в акции	0.5404	0.5397	-7.55%	10.58%	-14.64%	-10.50%
Райфайзен (България) Фонд Акции	фонд на паричен пазар	0.6614	0.6588	-8.30%	7.33%	-8.25%	-10.72%
Райфайзен (България) Фонд Защитен Инвестиции в Евро	Смесен - балансиран	0.0000	0.0000	N/A	N/A	N/A	N/A
Скоковен период от 21.09.2011 до 19.12.2011	Лимитен период от 21.12.2011 до 29.12.2011	1.0894	1.0883	3.88%	0.20%	5.08%	4.98%
Сентинел Асет Мениджмънт АД	фонд на паричен пазар	1.2155	1.2155	-2.04%	0.18%	2.76%	3.63%
Договорен фонд Сентинел-Ратип	Смесен - балансиран	1.0209	1.0056	-2.24%	3.76%	-0.87%	0.18%
Договорен фонд Сентинел-Принсипал	фонд в акции	1.0209	1.0158	-2.24%	3.76%	-0.87%	0.18%
Стандарт Асет Мениджмънт АД	Смесен - балансиран	7.1568	7.1568	-7.46%	8.51%	-6.22%	-5.76%
ДФ Стандарт Инв. Балансиран Фонд	фонд в акции	5.9008	5.9008	-10.47%	10.26%	-11.51%	-8.94%
ДФ Стандарт Инв.							

Регионални
индекси

Основният индекс на БФБ отбеляза спад

Sofix: 339.49

↓ -0.77%

Македонският бенчмарк се оцвети в

червено
МВПО: 2157.67

↓ -0.51%

Основният сръбски индекс се понижи

BELEX15: 552.27

↓ -0.07%

Число на деня

Обем

91 000

▶ акции на "Спарки Елмос" АД-Ловеч бяха изтързувани на БФБ, като цената на книгата се понижи с 3.85%

Световни индекси

Щатският индекс отбеляза повишение в

началото на търговията

Dow Jones: 11 416.57

↑ +0.17%

Германският индекс регистрира

рост

DAX: 5894.36

↑ +0.60%

Японският измерител се оцвети в червено

Nikkei 225: 8741.91

↓ -1.55%

Повишение

Merck

2.95%

▶ до 61.73 EUR поскъпнаха акциите на германската фармацевтична компания

Понижение

Deutsche Boerse

1.73%

▶ се понижиха акциите на германския борсов оператор и достигнаха 40.95 EUR

Американската армия ускорява въвеждането на биогорива

Производителите се надяват появата на голям клиент да стимулира строежа на рафинерии и да понижи цените

Военновъздушните сили на САЩ ще сертифицират всичките си над 40 модела самолети за работа с биогорива до 2013 г., което е с три години по-рано от първоначалните планове. Намеренията са до 2025 г. 25% от енергоносителите да бъдат от възобновяеми източници. Военноморският флот и морската пехота пък ще заменят половината от използваните в момента изкопаеми горива до 2020 г., съобщава Bloomberg, като цитира висши военни.

Прекалено голям риск

Зависимостта от изкопаеми горива е прекалено голям риск за една военна организация, смятат специалистите. По време на арабско-израелската война през 1973 г. САЩ постраднаха сериозно от наложеното петролно ембарго. Затова в момента се провеждат тестове както с биогорива, така и със слънчева, вятърна и геотермална енергия за осигуряване на военните бази. Тези методи обаче няма да бъдат въведени масово, докато цените не паднат до тези на традиционните горива, за които американските военновъздушни сили плащат по 8 млрд. USD годишно.

На грубо мнение

Производителите обаче са на друго мнение. Според Honeywell International, която очаква да достави 800 хил. галона (над 3 млн. л) самолетни биогорива до началото на 2012 г., компанията няма да се втурнат да строят рафинерии, докато не се появи голям

клиент. Само масовото производство ще позволи на цените да паднат от 10 USD на галон в момента до по-приемливи нива от 3-4 USD на галон. Огромен купувач като американското правителство може да се окаже решаващият фактор, който да накара компаниите да инвестират в изграждането на рафинерии и да стимулира по-широкото производство на биогорива. Никоя банка няма да отпусне необходимото финансиране срещу 10-годишен договор с някоя авиокомпания, но ще го направи срещу такъв договор с американското правителство, казват от компанията.

Тестове

Въоръжените сили на САЩ провеждат тестове с алтернативни горива, произведени от най-различни източници - от животинска мазнина и отпадни готварски масла до растения като камелината. Според военни пилоти, участвали в пробите, от поведението на самолетите по никакъв начин не може да се разбере, че не използват стандартни горива. Изтребител Green Hornet на военноморските сили например е летял 1.7 пъти по-бързо от скоростта на светлината със смес от биогорива. Макар че засега пробите се правят на американска територия, след като бъдат сертифицирани всички модели машини, армията ще може да изпраща самолети на биогорива навсякъде по света, включително и във военни зони като Ирак, Афганистан и Либия.

Ефект върху бюджета

Променливите цени на петрола сериозно се отразяват на бюджета на армията. Във военноморските сили например, които харчат по 4 млрд. USD годишно за гориво, разходите скачат с 31 млн. USD при всяко поскъпване на петрола с 1 USD на барел. Бюджетът на военновъздушните сили е двойно по-голям. Затова е разбираемо, че военните се опитват да намерят начин да намалят сметката си за горива, като разнообразят източниците си.

▶ По победението на самолетите не може да се разбере, че използват биогорива, твърдят пилоти

СНИМКА BLOOMBERG

SOCIETE GENERALE ЕКСПРЕСБАНК		Amundi ASSET MANAGEMENT				
AMUNDI FUNDS – фондове, предлагани в България		Емисионна стойност (с вкл. такса за записване)*			Цена при обратно изкупуване	
Погфонг	Валута	Клас А – до 25000 EUR/ USD	Клас А – над 25000 EUR/USD	Клас I	Клас A	Клас I
ФОНДОВЕ АМУНДИ АКЦИИ ГЛОБАЛНИ РЕСУРСИ	USD	80,43	80,05	800,24	77,34	800,24
ФОНДОВЕ АМУНДИ АКЦИИ ГОЛЯМ КИТАЙ	USD	434,29	432,21	434,73	417,59	434,73
ФОНДОВЕ АМУНДИ АКЦИИ ЕВРОЗОНА СТОЙНОСТ	EUR	79,77	79,38	769,27	76,7	769,27
ФОНДОВЕ АМУНДИ АКЦИИ ЛАТИНСКА АМЕРИКА	USD	571,81	6961,31	5461,53	549,82	5461,53
ФОНДОВЕ АМУНДИ АКЦИИ ОТ БИСА (Близкия Изток и Северна Африка)	USD	97,29	96,82	938,18	93,55	938,18
ФОНДОВЕ АМУНДИ АКЦИИ ОТ РАЗВИВАЩИ СЕ ЕВРОПЕЙСКИ ПАЗАРИ	EUR	26,35	26,23	2411,82	25,34	2411,82
ФОНДОВЕ АМУНДИ АКЦИИ ОТ РАЗВИВАЩИ СЕ СВЕТОВНИ ПАЗАРИ	USD	86,14	85,73	848,35	82,83	848,35
ФОНДОВЕ АМУНДИ АКЦИИ ОТ САЩ - КОНЦЕНТРИРАНО ЯДРО	USD	98,44	97,96	949,02	94,65	949,02
ФОНДОВЕ АМУНДИ ГЛОБАЛНИ АКЦИИ АЛФА	USD	82,34	81,94	793,56	79,17	793,56
ФОНДОВЕ АМУНДИ ГЛОБАЛНИ АКЦИИ ЗЛАТЕН МИНОДОБИВ	USD	98,75	98,27		94,95	952,04
ФОНДОВЕ АМУНДИ ГЛОБАЛНИ АКЦИИ НА КОМПАНИИ ЗА ЛУКСОЗНИ СТОКИ И ЛАЙФСТАЙЛ	USD	93,15	92,70	1000,00	89,57	1000
ФОНДОВЕ АМУНДИ ИЗБРАНИ АКЦИИ ОТ ЕВРОПА	EUR	0,00	0,00	-	-	-
ФОНДОВЕ АМУНДИ ИНДИЙСКИ АКЦИИ	USD	140,59	139,91	1406,72	135,18	1406,72
ФОНДОВЕ АМУНДИ ЯПОНСКИ АКЦИИ / СТОЙНОСТ	JPY	5708,56	5681,12	56783,00	5489	56783
ФОНДОВЕ АМУНДИ ГЛОБАЛНИ ОБЛИГАЦИИ	USD	22,69	22,58	2194,05	22,14	2194,05
ФОНДОВЕ АМУНДИ ЕВРОПЕЙСКИ ОБЛИГАЦИИ	EUR	141,17	140,48	1334,38	137,73	1334,38
ФОНДОВЕ АМУНДИ ПАРИЧЕН ПАЗАР В ЕВРО	EUR	102,22	102,22	1002,89	100,22	1002,89
ФОНДОВЕ АМУНДИ ПАРИЧЕН ПАЗАР В ЩАТСКИ ДОЛАРИ	USD	102,05	102,05	1000,65	100,05	1000,65

Обявените цени са в дадената валута и са валидни за поръчки, подадени през предходния работен ден до 11:30 ч. Поръчки, подадени след 11:30 ч., се считат за направени на следващия работен ден. *В обявените емисионни стойности за Клас I акции не е включена такса за записване на акции, която е по-договаряне.

0800 18 888
http://www.sgeb.bg

25%

▶ от енергоносителите в американската армия трябва да бъдат от възобновяеми източници до 2025 г.

Просрочените ипотечни кредити в САЩ пак започват да се увеличават

Спадът в инвестиционното банкиране беше очакван и след третото тримесечие, но понижението при потребителските операции се оказа новост

Ново увеличение на просрочените ипотечни заеми и кредитни карти обяви Citigroup в понеделник. Така щатската банка се присъедини към негативната тенденция, отчетена вече от колегите ѝ от Wells Fargo и JPMorgan Chase, пише Financial Times. Резултатите на банките в САЩ през третото тримесечие на практика са отражение на проблемите в световната икономика. Освен очаквания спад в инвестиционното банкиране се наблюдава понижението и в потребителското банкиране, пише още изданието.

Рекордно лоши данни
Според статистиката рекордно ниските лихви по ипотеките и правителствените програми за модифициране на заемите не са били достатъчни, за да подобрят

► Citigroup вече отчита и фалити по преговорени ипотечни кредити

СНИМКА BLOOMBERG

финансовото състояние на затруднените американски домакинства. През третото тримесечие приходите на Citigroup на годишна база са спаднали с 8%. При Wells Fargo е отчетено понижението от 6%. Заради ниските резул-

тати двете банки отбелязаха спад и в цените на акциите си от съответно 1.7 и 8.4%.

Бум на лошите ипотечни кредити
През третото тримесечие просрочените с над 90 дни

потребителски кредити в Wells Fargo са се увеличили с 4% и възлизат на 1.5 млрд. USD. Банката отчита подобно увеличение за пръв път от 2009 г. насам. Делът на новите лоши кредити остава 6.13%, след

като през предишните три тримесечия процентът се понижаваше. За пръв път от две години насам банката трябваше да увеличи фондироването си по застраховката срещу загуби от лоши потребителски кредити.

От 2009 г. досега Citigroup също не бе отчитала ръст на просрочените ипотеките, но през третото тримесечие на годината те са се увеличили с 0.10%, достигайки 3.88%. От банката са регистрирали и повторни фалити по преговорени ипотечни кредити. От Citigroup коментираха, че е възможно ръстът на лошите ипотечни заеми да доведе до нетни загуби при този тип банкиране. За разлика от Wells Fargo в Citigroup понижиха резервите си за гарантиране на лоши кредити, но оправдаха решението с по-добрата ситуация при задълженията по кредитни карти.

Бичът на американските банки

Миналата седмица JPMorgan увеличи фондовете си за застраховка срещу загуби от лоши по-

требителски кредити с 400 млн. до 2.3 млрд. USD. От компанията обявиха, че забавените плащания при гарантираните ипотеките за третото тримесечие са за 9.5 млрд. USD, което е с 400 млн. USD повече от данните за второто тримесечие на 2011 г.

„Проблемите по жилищните ипотечни кредити са безпрецедентни“, коментира пред Financial Times Жерар Касиди, анализатор в RBC Capital. Според него темпът, с който от 2009 г. насам намаляваха просрочените ипотеките, се е забавил чувствително, а през последните тримесечия тази тенденция е още по-очевидна. Проблемите вече не са само при високорисковите ипотеките, а са обхванали и стандартния пазар, отчита Касиди.

При кредитните карти също се отчитат проблеми, след като Capital One, един от основните издатели на кредитни карти в САЩ, съобщи за ръст на 30-дневните просрочия през юни и юли. Очакванията на кредитна група са за ръст и на фалитите по тях.

Ангел Симитчиев

II КОРПОРАТИВНИ СЪОБЩЕНИЯ И ОБЯВИ НА ДЪРЖАВНИ ИНСТИТУЦИИ

МИНИСТЕРСТВО НА ИКОНОМИКАТА, ЕНЕРГЕТИКАТА И ТУРИЗМА

ОБЯВЯВА КОНКУРС ЗА ДЛЪЖНОСТТА

„Държавен инспектор“ в Инспектората на Министерство на икономиката, енергетиката и туризма, съгласно Заповед № 992/12.09.2011 г. на министъра на икономиката, енергетиката и туризма

I. Основните задължения на длъжността „Държавен инспектор“ в Инспектората на Министерство на икономиката, енергетиката и туризма, са:

Осигурява осъществяването на контролните функции на министъра на икономиката, енергетиката и туризма по отношение дейността на организационните структури, административните звена и служителите в Министерство на икономиката, енергетиката и туризма и във второстепенните разпоредители с бюджетни кредити към него. Участва в извършването на планови и извънпланови проверки по постъпили сигнали или заявления в съответствие с Устройствения правилник на МИЕТ и при спазване на действащата нормативна уредба в страната. Осъществява процесуалното представителство на министъра на икономиката, енергетиката и туризма, респ. Министерство на икономиката, енергетиката и туризма, въз основа на упълномощаване, когато това е необходимо за постъпване на целта и изпълнение на задълженията за заемане на длъжността.

Минимални и допълнителни изисквания за длъжността „Държавен инспектор“ в Инспектората на МИЕТ, са:

1.1. Минимални изисквания за заемане на длъжността „Държавен инспектор“:

- Минимална образователна степен: „магистър“;
- Професионална област – право;
- Минимален ранг II младши; минимален професионален опит: 5 години в държавната администрация.

1.2. Допълнителни изисквания за заемане на длъжността, съгласно утвърдена длъжностна характеристика:

- следипломни квалификации или специализации с правна или икономическа насоченост;
- придобита юридическа правоспособност;
- компютърна грамотност – MS Office;
- специализиран юридически софтуер;
- владее/ползва на западен език.

Размер на основна заплата за длъжността: до 819 лв.

Ние Ви предлагаме:

- Личните осигурителни вноски за Държавното обществено осигуряване и здравното осигуряване на държавните служители са за сметка на държавния бюджет съгласно чл. 6, ал. 5 от КСО;
- Възможност за кариерно развитие;
- Платен годишен отпуск за заеманата длъжност в размер на 30 работни дни;
- Фиксирано работно време от 9.00 ч. до 17.30 ч.

- Добра работна среда;
- Работа в екип.

Конкурсите ще се провеждат чрез тест и интервю.

Необходими документи за кандидатстване:

- Заявление за участие в конкурс (Приложение №2 към чл. 17, ал. 1 от НПКДС);
- Декларация по чл. 17, ал.2 от НПКДС;

МИНИСТЕРСТВО НА ИКОНОМИКАТА, ЕНЕРГЕТИКАТА И ТУРИЗМА

ОБЯВЯВА КОНКУРС ЗА ДЛЪЖНОСТТА

„ГЛАВЕН ЕКСПЕРТ“ в отдел „Защита на критичната инфраструктура“, дирекция „Управление при кризисни ситуации“,

съгласно Заповед № РД-16-1095/10.10.2011 г. на министъра на икономиката, енергетиката и туризма,

За длъжността „Главен експерт“ – в отдел „Защита на критичната инфраструктура“, основните задължения са:

Участва в проектиране, изграждане и експлоатация на автоматизирани системи за управление на икономиката, енергетиката и туризма при кризисни ситуации. Участва в дейностите по проектиране, изграждане и поддръжане на комуникационно-информационни системи за връзка с кризисни ситуации, между пунктовете за управление на МИЕТ, обектите от критичната инфраструктура и другите държавни ведомства. Участва в разработването и актуализирането на планове и др. документи, произтичащи от Закона за защита при бедствия, както и от действащото европейско законодателство в тази сфера. Участва в дейностите по създаване, съхраняване, използване и възстановяване на задължителните запаси от нефт и нефтопродукти съгласно Закона за задължителните запаси от нефт и нефтопродукти на търговските дружества от енергетиката.

Минимални, допълнителни и специфични изисквания за длъжността „главен експерт“:

- да притежават образователно-квалификационна степен „бакалавър“;
- минимален ранг III младши или професионален опит: 4 години в областта на държавната администрация и/или професионален опит в системата на

отбраната и сигурността;

- специалност, по която е придобито образованието: отбрана и сигурност, инженерно-техническа, икономическа;
- владее/ползва на английски език или друг език – френски или немски;
- компютърна грамотност;
- да притежават разрешение за достъп до класифицирана информация – ниво „секретно“ съгласно Закона за защита на класифицираната информация;

Забележка: На основание чл. 10г, ал. 4, изр. второ от Закона за държавния служител, актът за назначаване се издава в 14-дневен срок от получаване на разрешението за достъп.

Ние Ви предлагаме:

- Индивидуална основна месечна заплата, в размер до 628 лв.;
- Личните осигурителни вноски за Държавното обществено осигуряване и здравното осигуряване на държавните служители са за сметка на държавния бюджет съгласно чл. 6, ал. 5 от КСО;
- Възможност за кариерно развитие;
- Обучение за новоназначени служители, както и обучение за професионално развитие в съответната област;
- Платен годишен отпуск за заеманата длъжност „главен експерт“ в размер на 29 работни дни;
- Осигурен ежегоден профилактичен медицински преглед;
- Фиксирано работно време от 9.00 ч. до 17.30 ч.

- Добра работна среда;
- Работа в екип;

Начин на провеждане на конкурса:

- Писмена разработка;
- Интервю

Необходими документи за кандидатстване:

- Копие от документи за придобита образователно-квалификационна степен, допълнителна квалификация, документи за степен на образование или професионална квалификация издадени от други държави се признават след легализирането им от Министерство на образованието, младежта и науката при условия и по ред, определени с наредба на министъра на образованието, младежта и науката;
- Копие от удостоверение за придобита юридическа правоспособност;
- Копие от документи, удостоверяващи продължителността на професионалния опит (службна книжка; трудова книжка; осигурителна книжка; и/или официален документ на български език, доказващ извършване на дейност в чужбина);

Необходимите документи се подават в деловодството на Министерството на икономиката, енергетиката и туризма в сградата на ул. „Леже“ №4. Документите се приемат всеки работен ден от 10.00ч. до 12.00 ч. и от 14.00 ч. до 17.00ч. от служител на дирекция „Човешки ресурси и организационно развитие“.

Срок за подаване на необходимите документи: 10 работни дни от публикуване на обявата.

Съобщенията във връзка с конкурсите ще се обявяват на информационното табло във фоайето на сградата на Министерство на икономиката, енергетиката и туризма – ул. „Леже“ №4.

Информацията за конкурса е публикувана и на Интернет страницата на Министерството на икономиката, енергетиката и туризма: www.mee.government.bg

Съгласно чл. 17, ал. 3 от Наредбата за провеждане на конкурсите за държавни служители, подаването на документи за кандидатстване в обявения конкурс се извършва лично от всеки кандидат или чрез пълномощник (нотариално заверено пълномощно).

- Заявление за участие в конкурс (Приложение №2 към чл. 17, ал. 1 от НПКДС);
- Декларация по чл. 17, ал.2 от НПКДС;
- Копие от документи за придобита образователно-квалификационна степен, допълнителна квалификация, документи за степен на образование или професионална квалификация издадени от други държави се признават след легализирането им от Министерство на образованието, младежта и науката при условия и по ред, определени с наредба на министъра на образованието, младежта и науката;
- Копие от документи, удостоверяващи продължителността на професионалния опит (службна книжка; и/или службна книжка; и/или осигурителна книжка; и/или официален документ на български език, доказващ извършване на дейност в чужбина);

Необходимите документи се подават в деловодството на министерството на икономиката, енергетиката и туризма в сградата на ул. „Леже“ №4. Документите се приемат всеки работен ден от 10.00ч. до 12.00 ч. и от 14.00 ч. до 17.00 ч. от служител на дирекция „Човешки ресурси и организационно развитие“.

Срок за подаване на необходимите документи: до 10 – тия работен ден, от публикуване на обявата за конкурса.

Съобщенията във връзка с конкурса ще се обявяват на информационното табло във фоайето на сградата на Министерство на икономиката, енергетиката и туризма на ул. „Леже“ №4.

Информацията за конкурса е публикувана и на Интернет страницата на Министерството на икономиката, енергетиката и туризма: www.mee.government.bg

Съгласно чл. 17, ал. 3 от Наредбата за провеждане на конкурсите за държавни служители, подаването на документи за кандидатстване в обявения конкурс се извършва лично от всеки кандидат или чрез пълномощник.

„Инвестор.БГ”, E-CARD и „Телерик” пак са най-развиващите се ИТ компании у нас

Румънската Vola.ro прекъсна 7-годишното лидерство на Полша в класацията на Deloitte на Топ 50 ИТ компании в Централна Европа

„Инвестор.БГ”, E-CARD и „Телерик” продължават да бъдат най-бързо развиващите се технологични компании в България. Това показва класацията Technology Fast 50 на Deloitte, която класира Топ 50 на най-развиващите се компании в ИТ бранша в Централна Европа. Класацията излиза за 12-и пореден път, като тази година от нея е изпаднала компанията „Интерконсулт България”, която миналата година заемаше 42-ра позиция.

Първенците

На първо място с ръст на приходите 6219% за последните пет години е Vola.ro, румънски интернет търговец на самолетни билети. Със своите резултати компанията прекъсна седемгодишното лидерство на полски компании в класацията.

Втори се нарежда чешкият оператор на спортния сайт LiveSport, който миналата година влезе като най-добра „изгряваща звезда”.

Операторът на полски интернет портал Netmedia S.A. и миналогодишен победител във Fast 50 печели в категорията Big 5 - за това, че успява да се задържи на челните позиции за трета поредна година. Полша също така остава и най-категорично представената страна с 20 компании в класацията. Следва Чехия с девет компании, а Унгария и Румъния са с по шест.

Българската следа

Класацията подрежда компанията, като изчислява общия ръст на приходите според финансовите им отчети от периода 2006-2010 г. Българските фирми, класирани тази година, заемат сравнително близки пози-

ции. Водещата „Инвестор.БГ” е на 31-во място, но реално губи сериозни позиции в класацията, където миналата година беше пета. E-CARD се изкачва шест места напред до 33-то, а плътно след нея на 34-та позиция се разполага „Телерик” (номер 17 през 2010 г.).

Ръстът, отчетен при „Инвестор.БГ” за периода, е 461%. Приходите на E-CARD за петте години са скочили с 420%. Повишението при третия представител на страната в класацията „Телерик” е 354%.

Новите звезди

Тази година компанията, които за първи път влизат в класацията, са 19.

Начело на категорията „Изгряващи звезди” е полската биотехнологична компания Selvita S.A. (вж. таблицата). Реализираният от нея ръст 2623% за последните три години е почти двойно по-висок от следващата в списъка - унгарската интернет компания Prezi.com Kft.

Средноаритметично

През 2011 г. средният петгодишен ръст на приходите на компанията от Technology Fast 50 достига 1068% в сравнение с постигнатите 967% миналата година. В класацията доминират разработчиците на софтуер и интернет компании (вж. графиката). По-слабо са представени телекомите. Също както през 2010 г., седем от десетте най-бързо развиващи се фирми са от интернет сектора.

Ангел Симитчиев

Държави В класацията са представени:

България
Литва
Полша
Румъния
Словакия
Сърбия
Унгария
Чехия

19

▶ са компанията, които влизат в класацията за първи път

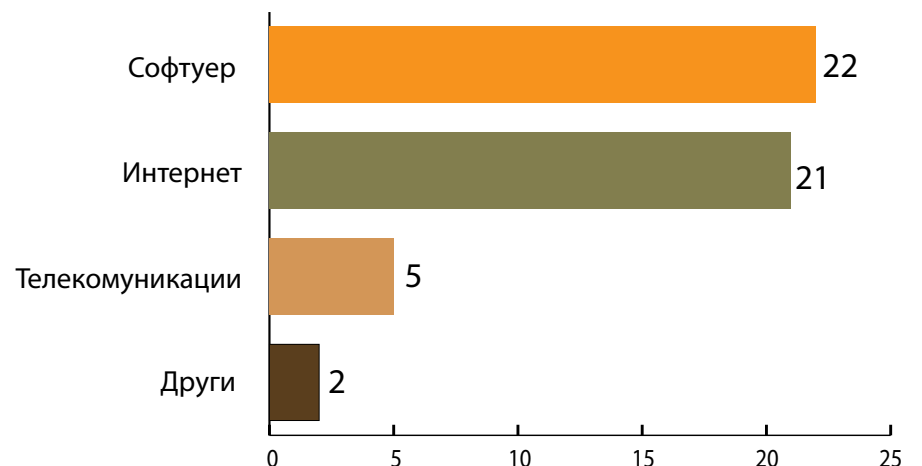
461%

▶ е ръстът, отчетен от „Инвестор.БГ”, най-бързо развиващата се българска технологична компания според Fast 50

1068%

▶ е средният ръст на компанията в класацията за 2011 г. Миналата година той е бил 967%

Technology Fast 50 по сектори

НАЙ-БЪРЗО РАЗВИВАЩИТЕ СЕ ИТ КОМПАНИИ В ЦЕНТРАЛНА ЕВРОПА:

Ранг	Компания	Държава	Сектор	Ръст (%)
1	Vola.ro Student Adventure S.R.L.	Румъния	Интернет	6219,00%
2	LiveSport s.r.o.	Чехия	Интернет	5820,00%
3	Internet Shop s.r.o.	Чехия	Интернет	3995,00%
4	Netmedia S.A.	Полша	Интернет	3640,00%
5	Inwestycje.pl S.A.	Полша	Интернет	2719,00%
6	Teamnet International S.A.	Румъния	Софтуер	2136,00%
7	Datera S.A.	Полша	Телекомуникации	2011,00%
8	Kompan.pl Sp. z o.o.	Полша	Интернет	1584,00%
9	Technitel Polska S.J.	Полша	Телекомуникации	1526,00%
10	Ideo Sp. z o.o.	Полша	Интернет	1423,00%
...	...	...	...	...
31	Инвестор.БГ АД	България	Интернет	461,00%
...	...	...	...	...
33	E-card Ltd.	България	Софтуер	420,00%
34	Telerik АД	България	Софтуер	354,00%
...	...	...	...	...

Източник: FAST 50 2011, DELOITTE

КАТЕГОРИЯ „ИЗГРЯВАЩИ ЗВЕЗДИ”

Ранг	Компания	Държава	Сектор	Ръст (%)
1	Selvita S.A.	Полша	Биотехнологии	2623,00%
2	Prezi.com Kft	Унгария	Интернет	1380,00%
3	Tequila Mobile S.A.	Полша	Софтуер	938,00%
4	Focus Telecom Polska Sp. z o.o.	Полша	Телекомуникации	929,00%
5	Redefine Sp. z o.o.	Полша	Интернет	857,00%
6	FRU.PL S.A.	Полша	Интернет	796,00%
7	i3D S.A.	Полша	Софтуер	794,00%
8	Incube Sp. z o.o.	Полша	Софтуер	412,00%
9	Elephant Orchestra a.s.	Чехия	Интернет	389,00%

Източник: FAST 50 2011, DELOITTE

Софтуерни компании:

Нужни са по-тежки наказания срещу пиратството в ЕС

13.5 млрд. USD са загубите на фирмите в сектора от инсталирания незаконен софтуер в Европа

35%

▶ от софтуера, инсталиран на персонални компютри в Европейския съюз, е бил пиратски

65%

▶ е нивото на пиратството в България, най-високото в ЕС

СНИМКА SHUTTERSTOCK

Microsoft и Adobe Systems са сред софтуерните компании, които са загубили общо 13.5 млрд. USD заради софтуерно пиратство и измами в Европа през 2010 г. По тази причина лобитата на софтуерните компании призовават все по-настойчиво Европейският съюз да се поучи от опита на САЩ и да иницира законодателни промени, с които да затегнат правилата за борба с пиратството, пише Bloomberg.

Големи загуби заради безнаказаност

При промените на регулаторната рамка за интелектуалната собственост, които Европейският съюз обмисля, трябва да се предвидят по-високи наказателни обезщетения за вредите, които нанасят софтуерните пирати. В момента глобите са твърде ниски и по-скоро работят в полза на пиратите, смята Уорън Уиртмън, мениджър по правните въпроси в Business Software Alliance (BSA) - търговска организация, базирана във Вашингтон, която защитава интересите

на софтуерните компании. Сред нейните членове са Microsoft, Apple, Adobe Systems и Siemens.

Обща еднократна сума за покриване на нанесените щети би била по-добър възпиращ фактор, отколкото двама души, които отделно се борят в скъпоструващи съдебни дела, твърди Уиртмън.

Пиратски съюз?

Според съвместно проучване на BSA и IDC около 35% от софтуера, който се инсталира на персонални компютри в Европа от 2007 г. насам, е пиратски, докато в САЩ това се случва при 20% от програмите.

Отчетените загуби заради пиратски софтуер за миналата година са 2.6 млрд. USD във Франция, 2.1 млрд. USD в Германия, 1.9 млрд. USD в Италия и 1.8 млрд. USD във Великобритания. Тези четири страни са сред водещите десет в света, чиито продукти са най-чести жертви на софтуерното пиратство.

България пък е страната с най-висок процент пират-

ство в ЕС за 2010 г. - 65%. На другия край е Люксембург, където пиратски е 20% от инсталирания софтуер. В световен мащаб стойността на пиратския софтуер е стигнала 58.8 млрд. USD за 2010 г., което е с 14% повече, отколкото в предходната година и почти двойно спрямо 2003 г. Почти 80% от използваните програми в Китай са пиратски, а в Русия нелегалните програми са 65%, сочи проучването.

Законодателни промени

Миналата година Европейската комисия публикува доклад, според който някои от разпоредбите на действащото в момента законодателство, въведено през 2004 г., имат нужда от "допълнително изясняване и са довели до различни тълкувания на национално ниво", казва пред Bloomberg Шантал Хюз, говорител на еврокомисаря по вътрешния пазар Мишел Барние. ЕК проучва и как да се справи с увеличаването на онлайн

пиратството.

Комисията може да отпрати предложения за законови промени в първата половина на 2012 г., ако установи, че такива са необходими, казва още Хюз.

Лобирание за промени

В САЩ пиратите са подложени на по-голям риск да плащат по-сериозни суми за обезщетения и затова в Америка пиратството бележи най-ниски стойности в целия свят, казва Крис Олднуо, правен консултант в Microsoft, най-голямата софтуерна компания в света. Той твърди, че компанията не се стреми да пренесе американската система по света.

При консултация през март Microsoft каза на ЕК, че в ЕС трябва да има т. нар. наказателни обезщетения. Това са глоби, които имат за цел да спрат пиратите от повторни нарушения и макар да не са реални обезщетения, ищещът получава част или цялото обезщетение. В момента подобни обезщетения имат до ня-

каква степен в 10 по-малки страни в ЕС, като Белгия, Австрия и Малта, но според Microsoft трябва да се разпространят и в другите 17 страни членки.

В Германия няма нито нормативни, нито наказателни обезщетения, но съдът има свободата да реши дали ще наложи глоба и на каква стойност ще е тя, казва Уиртмън. Той уточнява, че най-високата глоба, налагана в случай с "краен потребител", е на стойност 1.5 млн. EUR. За сравнение във Великобритания най-високата глоба, която може да бъде наложена, е 10 хил. GBP (15.8 хил. USD) и няма т. нар.

наказателни обезщетения.

Наказателни обезщетения

В САЩ наказателните обезщетения често се прилагат в случаите с пиратство, като максималната им стойност е 150 хил. USD за всяко нарушение, според BSA. Според правния консултант на Асоциацията на софтуерната и информационната индустрия Скот Баин всеки притежател на авторски права в САЩ иска европейските институции да имат дори по-добри от американските закони за обезщетения.

Илия Темелков

За пример Белгия

▶ Ниското ниво на пиратство в Белгия, една от малкото страни в ЕС, където са възможни наказания, подобни на тези в САЩ, подкрепя твърдението на компанията. В сравнение със средните 35% в ЕС около 25% от соф-

туера, който е използван в Белгия през 2010, е бил пиратски.

▶ Съдилищата в Белгия са сурови с пиратите, като им налагат да платят обезщетения, които са двойно по-високи от цената на лиценза за откраднатия софтуер, казва Стив Дебане, адвокат във Field Fisher Waterhouse в Брюксел.

Импулсивните купувачи са на изчезване

Магазините за електроника като Best Buy са най-застрашени, защото все повече потребители първо проучват стоките онлайн, а нерядко и пазаруват през интернет

Правилото на всички търговци в Щатите от Best Buy Co. до Foot Locker Inc. гласи: „Накарай купувача да прекрачи прага на магазина и му продай неща, които той не е смятал да купи.”

Импулсивните покупки обаче са възможни само ако хората се разхождат покрай рафтовете, което напоследък се случва все по-рядко, защото технологично образованите потребители често вече знаят какво искат и просто го взимат и си излизат, твърди пред Bloomberg Бил Мартин, изпълнителен директор на ShopperTrak.

Това са купувачи с ясна цел, които посещават малко магазини - максимум три на едно излизане, с две по-малко отпреди рецесията, отбелязва ShopperTrak. В резултат клиентският трафик в магазините в САЩ може да спадне с 2.2% по време на празничния маратон, твърди базираната в Чикаго фирма за проучвания.

„Има фундаментална промяна в консуматорското поведение”, твърди Мартин пред Bloomberg.

Все по-лесно

Промяната ще удари някои вериги. Магазините за електроника като Best Buy са най-застрашени, защото е толкова лесно първо да проучиш джаджите онлайн,

отбелязва той. Веригите за облекло като Limited Brands Inc. може да се справят по-добре, защото дори и твърдо решените купувачи трябва да се задържат достатъчно дълго, за да пробват дрехите.

Докато продажбите на дребно може да нараснат с около 2.8% по време на празниците тази година, според американската Национална федерация по търговия на дребно те ще бъдат по-силни, ако повече клиенти с мисия се разхождат из магазините, казва пред Bloomberg Мартин.

Търговците са принудени да се адаптират, въпреки че трябва да закриват магазини и да привличат клиенти, притеснени от безработицата в страната, която достигна 9.1%. Конкуренцията натиска расте, което може да ускори сътресението на пазара, смята Дейвид Мадокс, директор на консултантската фирма David Maddocks в Портланд, Орегон.

Модели на пазаруване

„Повечето търговци са готови за хората, които ще дойдат да купуват”, казва пред Bloomberg Мадокс, бивш директор маркетинг на Converse на Nike Inc. „Те трябва да започнат да се подготвят да продават, за да получат повече от всеки човек, който прекрачва прага.”

Мартин анализира модели на пазаруване от 15 години насам. Обикновено трафикът и продажбите нарастват и спадат заедно. Миналата година обаче той забелязва нещо ново. Въпреки че продажбите на дребно са се увеличили с 3.5% според NRF, трафикът намалява с 0.5%, разказва пред

Bloomberg Мартин.

Когато тенденцията е продължила и тази година, Мартин не е знаел как да обясни на клиентите си какво се случва, така че се допитва до изследователи, които се заемат с търсенето на отговор. Те откриват, че американците се превръщат в това, което той нарича „хирургически купувач”.

„Като мъж”

Мъжете са сред първите

потребители с конкретна мисия и те предпочитат електронната търговия, защото пести време. По-късно и жените откриват, че пазаруването онлайн е лесно и забавно. Следва ускорена промяна в потребителското поведение, защото днес жените харчат повече от мъжете в интернет и търговците отдавна са съсредоточили усилията си върху тях, пише Bloomberg.

„Жените сега влизат в магазина, надявайки се да намерят точно това, от което имат нужда - подобно на мъжете”, посочва Дилия Паси, главен изпълнителен директор на холивудската фирма Medelia Inc., която консултира компании като Home Depot Inc. за това как да привлекат дамите. „Методиката на пазаруване се промени, но търговецът на дребно - уви, не.”

Непосредствено след рецесията много магазини спряха да обновяват магазините си и намалиха персонала, за да намалят разходите си. Това направи онлайн пазаруването още по-привлекателно, смята Паси. Сега магазините се опитват да заменят усещането за „тухли и цимент” и все по-широко въвеждат нови технологии и подобрени услуги, за да привлекат „хирургическите” купувачи.

Голямото наваксване

„Търговците позволяват на потребителя голяма пред-

нина и сега се мъчат да се справят с това”, каза Тим Танг, който ръководи технологичните решения в Hughes Network Systems LLC в Джърмантаун, Мериленд. „Този сезон е време за наваксване.”

Веригата за юношеско облекло Pacific Sunwear of California Inc. оборудва служителите си с iPad, за да помогне на клиентите си да изберат тоалетите си виртуално, пише Bloomberg. Lowe Cos., вторият по големина търговец на домашни потреби в САЩ, добави безжични мрежи в магазините си и също даде iPhone апарати на консултантите, така че да могат по-бързо да проверят инвентара и да имат повече време за клиентите.

Фирмите също учат на служителите си да четат по-добре езика на тялото, за да преценят дали клиентите просто разглеждат или имат конкретна цел, разказва пред Bloomberg Джил Пюлър, главен търговски консултант на International Business Machines Corp.

Да завържеш разговор

Foot Locker, най-голямата верига за маратонки в САЩ, учи консултантите си, че не бива да подхвърлят традиционните „с какво мога да ви помогна” или „какви обувки си търсите”. Това е неусетна промяна, която повишава вероятността да започнеш разговор, смята главният изпълнителен

директор на веригата Кен Хикс. Компанията също пренаредила един магазин - сега обувките и облеклото са на едно място с надеждата, че клиентите ще предпочетат да купят цели тоалети заедно с обувките, а не отделни стоки.

Търговците също прибягват до развлечения и пръскат аромати, за да задържат купувачите в магазините, според Майк Гати, който ръководи NRF във Вашингтон. Jordan's Furniture пък предлага сладоледени будки, 3 D филми, лазерно шоу и уроци на трапец, за да се повиши клиентският трафик.

„Правят всичко по силите си, за да накарат клиента да спре и да помирише розите”, заключава Гати.

Фирмите също учат служителите си да четат езика на тялото по-добре, за да преценят дали клиентите просто разглеждат или имат конкретна цел

Джил Пюлър, главен търговски консултант на International Business Machines Corp.

СНИМКА SHUTTERSTOCK

►Магазините все по-широко внедряват нови технологии и нестандартни подходи в продажбите, за да привлекат т. нар. хирургически купувачи, които пазаруват след внимателно преглеждане на характеристиките на стоките в интернет

СНИМКА BLOOMBERG

► **Кадър от Мелбърн, Австралия, където протестите започнаха на 26 септември**► **В Рим се стигна до кръвопролития в събота**

които ще се проведат на 20 ноември. Тогава се очаква социалистическото правителство на Хосе Луис Родригес Сапатеро да отстъпи на дясната Народна партия.

В Чили протестите се разраснаха, след като недоволствата за лошото образование се прехвърлиха към банките, които поддържат високи нива на лихвите по кредитите. Там се готвят нови масови протести за сряда и четвъртък.

В Израел демонстрациите се обединяваха под идеята за по-ниски цени на храните и възможността за по-добри условия за отглеждане на деца. Исканията включват и повече социални помощи.

В Италия, където протестите надхвърлиха границите на бойкот и преминаха в кръвопролития, медиите предположиха, че протестиращите в Рим са се самообучавали в горите на долината на Суза в северозападната част на страната. Според медиите сред протестиращите са присъствали италианци, обучени от

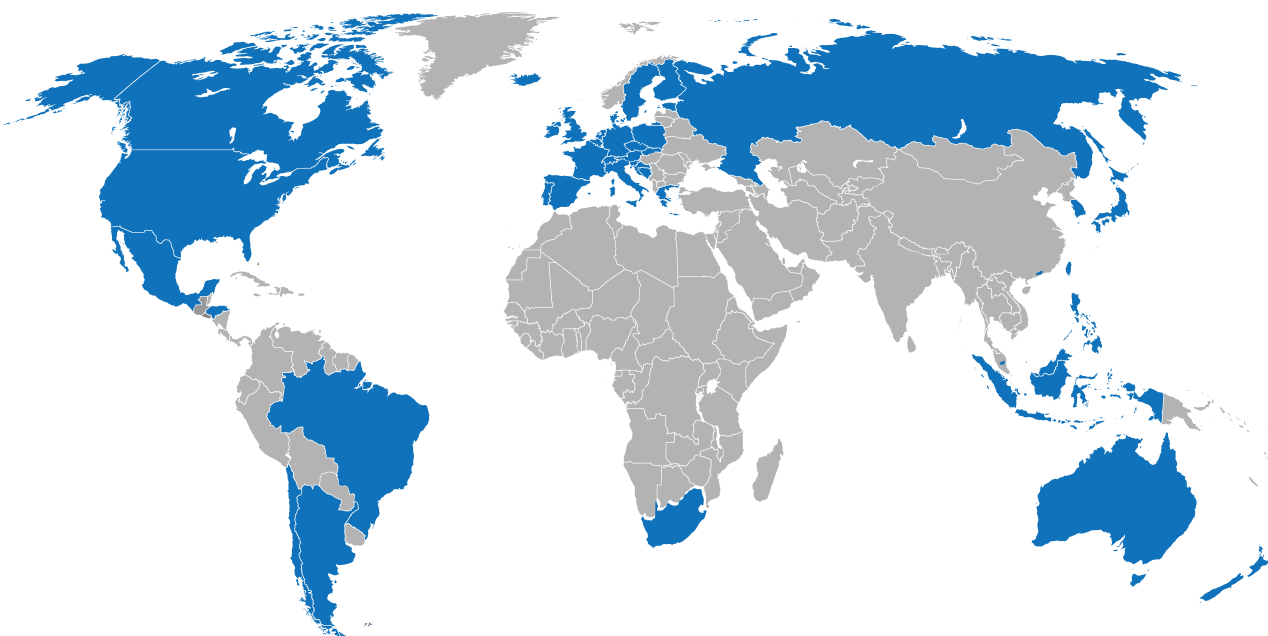
гръцки анархисти.

Предвид катастрофалното положение, в което се намира Гърция, недоволството най-много ескалира там, след като в събота нова вълна протестиращи се присъединиха към стотиците останали демонстранти в Атина.

Полицейските действия в Берлин бяха най-решителни, като започнаха масово премахване на палатки, разположени пред Райхстага в събота вечерта, маркирайки зоната без протести. Протестиращите все пак запазиха присъствие пред германския парламент, заявявайки, че "Окупирай Берлин" едва сега започва да се разраства.

Недоволствата растат, икономиката продължава да затъва в проблеми, а властите не знаят как да се справят с кризата. Така или иначе, решителни действия за овладяване на кризата едва ли ще има, а протестиращите ще останат без лидер и ще останат недоволни. Накрая един ще трябва да отстъпи. **П**

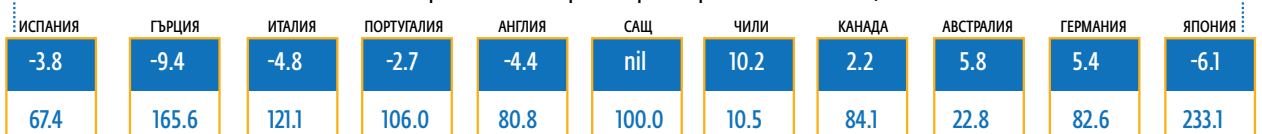
Карта на окупираните страни по света - октомври 2011

Безработица сред младото население през второто тримесечие на 2011 г.

Промяна в БВП спрямо първото тримесечие на 2008 г., в %

Брутен вътрешен дълг за 2011 г., в % от БВП

ИЗТОЧНИК: МОТ, МВФ, The Economist

Алтернативата Другата версия за началото на движението

► Независимото издание Mother Jones публикува свой разказ за зараждането на събитията. На сайта си изданието разказва за малка група хора от различни държави, много от които са взели участие в Арабската пролет и в демонстрациите срещу дълговата криза в Европа. Тези хора обединяват познанията и усилията си в новата глобална вълна.

► Първоначално събралите се били около 30, а първите им протестни стъпки били в Ню Йорк срещу оръзването на бюджета за образование. От испанските протести се пренася и идеята за общо събрание, на което да се обсъждат действията на групата. Особено при нея е, че не присъстват лидер и йерархия.

► На 2 август, когато САЩ успяха да вдигнат тавана

на дълга си, групата сформира протест в Закоти парк близо до Уолстрийт, но успяват да привлекат пасивна публика. С напредването на времето активистите не губят надежда.

► Според изданието, когато канадците от Adbusters за пръв път нагледват призив за протест, идеята е била вече родена. В интернет пространството се ражда и плакатът Occupy Wall Street с балерина, танцуваща върху разярения бик на Уолстрийт, а на заден план - жандармерия, прокрадваща си път през мъгла.

► Adbusters избират 17 септември за ден за действие. Общото събрание в Ню Йорк решава да се срещне с членове на Adbusters, където двете групи обединяват усилия. Според изданието, ако Adbusters са допринесли за духа на протеста, общото събрание и други групи са помогнали с методите, чрез които "Окупирай Уолстрийт" се превръщат в реалност.

Движението "Окупирай" използва интернет като основен инструмент за мобилизиране на хиляди хора по цял свят. Основното ядро на недоволстващата агитация дойде от социалните мрежи като Twitter, Facebook и Meetup.

13 юли

Проучване на Reuters показва, че за пръв път думата "окупирай" е била използвана в социалната мрежа Twitter на 13 юли. Хаштагът е бил публикуван от групата Adbusters, но тогава идеята

не е набрала популярност.

Седмица по-късно отново в Twitter костариканският филмов продуцент Франциско Гереро публикува линк към сайт, наречен "Събуди се от съня си", което стимулира членовете от Adbusters да продължат кампанията си. Постът привлича вниманието и на други потребители в мрежата и постепенно добива популярност.

В Ню Йорк най-голямата заслуга има потребителят Newyorkist в Twitter, който публикува над 11 000 туйта за предстоящи протести в

средата на септември.

На 16 септември, ден преди първите протести пред финансовата институция в Ню Йорк, се ражда словосъчетанието Occupy Wall Street. В рамките на 24 часа тагът започва да присъства по веднъж на всеки 500 хаштага, използвани в мрежата.

Мудно начало

Първите две седмици движението се разраства бавно, медийният отзвук е слаб и основните действия са свързани с присъствието в Закоти парк. Демонстрациите на

Бруклинския мост обаче се оказват повратната точка за предстоящите събития из целия свят.

В другата голяма социална мрежа Facebook страницата "Окупирай Уолстрийт" се появява на 19 септември с видео в YouTube, което популяризира ранните протести. До 22 септември страницата успява да събере критична маса поддръжници. В началото на тази седмица страниците във Facebook, свързани с протестното движение, наброяваха 125 с администратори от цял свят. **П**

Просмукан със смисъл

Австрийският скулптор Ервин Вурм огъва представите ни за изкуство с изложба в София

Дебела къща в криза на идентичността, човек, покатерил се върху бяла ученическа дъска или балансиращ жълта кофа на главата си, жена, в чието око е забит крак на стол, музей, който обладава друг музей, мъж, седнал върху стол с главата надолу, крака, стърчащи от тесен кашон - това определено не е първото, което ни хрумва, когато чуем "скулптура". Но това е представата на Ервин Вурм - големия хулиган на австрийското съвременно изкуство.

В Института за съвременно изкуство (ИСИ София) днес се открива изложба с негови произведения и фотографии на еднотинутните му скулптури на застинали в нелепи пози хора. "Исках да уча рисуване, но случайно станах скулптор. Това ме доведе до изследване на празнотата, осезаемостта и обема... основните качества на скулптурата", казва творецът. Вурм мечтае да стане художник, но случайно погълща целия свят. След като храносмила цялата му скръб и абсурдност, той избъхва зашеметяващи живи скулптури и гротескни произведения на архитектурата, сплотявани от едно - смъртно сериозен хумор в опасни дози. Вурм с небрежна лекота те разсвива, натъжава и замисля (не непременно в този ред). Подобно на Магрит, австриецът те кара да видиш възможностите зад творбата, паралелния свят отвъд очевидното. Съвременното изкуство може да се синтезира в две реплики: "Това можех и аз да го направя - Да, ама не го направих!" Като всеки творец Ервин Вурм е измъчван от изконния въпрос: "Какво е изкуство?", на който още Марсел Дюшан отговаря с думите: "Изкуство е това, което художникът казва, че е". Австриецът иска да погледне от по-различен ъгъл върху целите на скулптурната традиция, сведена до безкрайно възпроизводство на визуални стереотипи и клишета. "Не е необходимо винаги да си убийствено сериозен. Сарказмът и хуморът може да ти помогнат да видиш сериозни проблеми по нов начин", твърди скулпторът пред The Journal. Чрез своите надуваеми къщи и коли, изкривените, деформирани машини и сгради Вурм се занимава с деконструкцията на обема, материала и "болните породици" на съвременното общество.

Основните стъпки се състоят в изоставянето на трайността и вечността. Скулптурата може да трае само няколко минути, няколко секунди. Творбите се пренасят на нивото на непосредственото настояще

Ервин Вурм

В ИСИ ще видите и видео на трогателната дебела къща, която си задава екзистенциални въпроси като: Щом съм къща защо съм дебела? Аз къща ли съм или изкуство? Може ли едно произведение на изкуството да е дебело? Лошото изкуство изкуство ли е?

Всичко това освен за изключителната находчивост, високата интелигентност и творческото майсторство на Вурм ни подсказва и една друга, по-скоро тревожна мисъл. Творчеството на австриецка не би имало такова въздействие, ако в същината си не се явяваше отрицание, протест срещу традиционната скулптура. Фактът, че тази критика се цени, показва, че изкуството и културата са в криза на идентичността точно като милата дебела къща. И това не е от вчера и се отнася не само до скулптурата. Ако изкуството на Вурм е реално отражение на нашата култура, изглежда, че състоянието продължава да бъде невротично и обезверено.

Теогора Мусева

Тясна Микро-ретроспектива

- ▶ От днес до 26 ноември в галерията на Института за съвременно изкуство (ИСИ София) можете да видите първата изложба на Ервин Вурм у нас. Той е показвал творчеството си по всички континенти (без Антарктида) в повече от 80 експозиции.
- ▶ ИСИ се опитва да представи творчеството му върху площ от 50 кв. м, когато нормално то се помещава в няколко музейни етажа, когато някои от експонатите му - като коли или къщи - са в реалните си размери.
- ▶ Една от най-известните му творби е обърнатата къща, забила покрива си във внушителната сивобазалтова сграда на Музея за съвременно изкуство във Виена и готова всеки миг да се сгромоляса върху улицата и минавачите отдолу.

